

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 36 PENGÓ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGÓ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 19.) 1938 JUNIUS 9, CSÜTÖRTÖK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. ÉVFOLYAM, 128. SZÁM

Egy földműves találkozott a foktői tömeggyilkossal

Elelmiszert kért tőle és reggelig elbeszélgetett vele Tolna felé menekült a gyilkos – Kétszázötven csendőr és több ezer önkéntes vállalkozó hajszolja Való Istvánt

Foktó, június 8. A véres pünköst gyilkosát három éjszaka, három napja üldözi a nagyarányú nyomozás, de még eddig nem sikerült az ötszörös gyilkost elfogni. A csendőrség szerdán a Foktó határában húzódozó Meszerdében razziaát rendezett, de nem járt eredménnyel. Szerdán érkezett meg Foktóra Bajor Kálmán csendőrsztyáparancsnok is Kecskemétről, aki Saásdy László őrnaggyal intézi a nyomozás munkáját.

Rendőrök keresik a menekült

Saásdy László csendőrnagy a keddi napon a budapesti főkapitányságtól rendőrököt kért a nyomozás munkájának megkönnyítésére. A rendőrököt a budapesti főkapitányság készséggel bocsátotta a csendőrség rendelkezésére és azok szerdán reggel már meg is érkeztek. A szerdai nap folyamán a csendőrök a nagyszerű szimatú, betanított rendőrököt már igénybe is vették. Súlyos nehézséget okoz a nyomozásban, hogy a terep csupa bokor, erdő, ingovány és nádas, amely kitűnő búvóhelyül szolgálhat a mindenre elszánt rablőgyilkosnak.

Felmerült az a feltevés is, hogy esetleg öngyilkosságot követett volna el Való István. A foktői községben tovább folytatták a gyilkos szüleinek kihallgatását.

A gyilkos édesanyja kezeit tördelve önkívületben fetreng a földön és negyedik napja nem hajlandó sem ételt, sem italt magához venni.

Az öreg Való, a gyilkos apja szilárdan kitart amellett, hogy nem tudott fia sorozatos lopásairól.

Diszpompával kísérték utolsó útjára vitéz Kazy Antal csendőrszakaszvezetőt

Csendőri diszpompával kísérték utolsó útjára Prónaifalván Való István első áldozatát, fiatal vitéz Kazy Antal csendőrszakaszvezetőt. A temetésen megjelent Pécsről Berey László ezredes, Bajor Kálmán és Saásdy László őrnagyok, a nemzeti

színű lepellel letakart koporsót pedig csendőr díszszázad vette körül. A legnagyobb részvét kísérette utolsó útjára a kötelességteljesítés közben

életét vesztett fiatal csendőrt. A kétszázötven csendőrön kívül mozgósították az egész járás polgári lakosságát is, úgyhogy a csendőrök

E hét végén a magyarokkal tárgyal Hodzsa

Angol és francia lépés Prágában a nemzetiségi kérdés megoldásának sürgetésére -- Titokban folynak a tárgyalások

Prága, június 8. A Prager Tagblatt írja: Hodzsa miniszterelnök és a szudéta német párt tárgyalásai, amelyeket erre a hétre terveztek, még sem kezdődtek meg. Prágai diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a brit kormány újabb lépést szándékozik tenni Prágában. A lépés célja az, hogy a prágai kormánnyal

megértessék a nemzetiségi kérdés gyorsabb megoldásának fontosságát és hogy a lehető legmesszebbmenő előzékenységet ajánlja a népcsoportok óhajátal iránt.

A francia kormány hír szerint csatlakozik ehhez a lépéshez, minthogy Párisban is családással látják a nemzetiségi kérdés megoldásának ütemét.

Tárgyalás a magyarokkal

Prága, június 8. Prágai politikai körökben elterjedt hírek szerint e hét végén kerül sor Hodzsa miniszterelnöknek

a magyar és lengyel nemzetiség képviselőivel való tárgyalására. A tanácskozás napját pontosan még nem határozták meg. Szerda délig sem a magyar, sem a lengyel nemzetiség vezetői nem kaptak meghívást a miniszterelnökhöz. A magyar párt vezetői már régebben 81 pontban foglalták össze a párt követeléseit, és ezeket emlékirat formájában eljuttatták Hodzsa miniszterelnökhöz.

Eddig még nem érkezett hivatalos közlés arról, hogy a miniszterelnök a magyar javaslatok

alapján, vagy pedig a kormány által kidolgozott nemzetiségi statutum alapján kívánja-e megkezdeni a tanácskozást a magyar párt képviselőivel.

Ha a miniszterelnök a nemzetiségi statutumot tekinti tárgyalási alapul, akkor természetesen ismertetnie kell a statutumot a magyarság vezetőivel. Ez eddig még nem történt meg, éppen úgy, ahogy a szudéta

kön kívül több ezer ember kutatja Való Istvánt.

Szekszárd, június 8. A decsi csendőrség Való István után kutató tagjai szerdán reggel beszéltek Pere József földművessel, aki elmondotta, hogy

éjszaka találkozott a Gemenci-erdőben Való Istvánnal. Tűzrakás közben valaki tíz percenként kb. háromszor vontatottan ezt kiáltotta feléje: Egyedül van-e? Igenlő válaszára odament hozzá a csendőrruhás Való István

aki elelmiszert kért tőle, majd pedig reggelig elbeszélgettek.

Való István reggel elbúcsúzott tőle s elindult Tolna felé, a Duna-erdőbe. A csendőrök most ezen a nyomon is kutatják a gyilkost.

németekkel sem ismertették még a statutumot.

Prága, június 8. A szudéta német párt emlékiratáról szóló hivatalos közléseken kívül a szudéta német körökben hangoztatják, hogy az emlékiratban nincs szó Csehország külpolitikájáról. Cseh kormánycsoportokban kijelentik, hogy továbbra is megőrzik a legnagyobb titoktartást a tárgyalások menetéről.

Agyonlőtte az elutasított beteg a szegedi szemklinika egyik tanársegéd orvosnőjét

Szeged, június 8. Szerdán este 9 óra tájban Incze Klára dr. sebészeti klinikai tanársegéd lakásán ismeretlen fiatalember jelent meg, amikor Incze Klára dr. ajtót nyitott a felült arcú fiatalember belökte az ajtót, majd pisztolyt szegezve az orvosnőre, felkiáltott:

— Ha valaki megmozdul, agyonlövöm.

A lakásban Incze Klára dr. kívül még Both Jolán dr. tartózkodott.

A fiatalember a pamagra kényszerítette a remegő nőket, majd gúnyos hangon a következőket mondotta:

— Emlékszik rám doktorkisasszony? Egy évvel ezelőtt kiutasítottam a klinikáról. Gyógyíthatatlan

szembajomat akartam kezeltni. Akkor elhatároztam, hogy megölöm. Elérkezett az idő. Végzek magával!

Ebben a pillanatban csengettek a lakás ajtaján. A merénylő ekkor közvetlen közelről ötször rálőtt Incze Klára dr. 3 lövés talált, Incze Klára azonnal meghalt. Both Jolán kiugrott az ajtón és sértetlenül megmenekült.

A merénylő magára lőtt ezután. Egymás mellett találta a gyilkost és áldozatot a rendőri bizottság. Még élt a merénylő ekkor, de a kórházba szállítás közben meghalt. Megállapították a nyomozás során, hogy a merénylőt László Lajosnak hívják 18 éves foglalkozás nélküli fiatalember.

TÁVIRATOK

24 ÓRA ALATT ÖT LEGITÁMADÁS ÉRTE KANTONT

London, június 8. Kantont 25 japán repülőgép bombázta. Ez volt az 5. légitámadás az elmúlt 24 órában. Pusztán a vízműveket 40 bombatalálattal érte. Az Ázsia nagyszálló óriási máglyaként lángolt, amikor a heves zápor visszavonulásra kényszerítette a támadókat. A város hátránál önkéntes munkások óriási gödröket ásának, ahová százával dobálják a bombázás áldozatainak holttesteit.

MEGKEZDÖDÖTT AZ OLASZ-MAGYAR GAZDASÁGI TÁRGYALÁS

Róma, június 8. Az olasz-magyar gazdasági vegyesbizottság szerdán délután 6 órakor a Chigi palotában megkezdte tanácskozását.

BLUM VOLT FRANCIA MINISZTERELNÖK A REVIZIO MELLETT

Budapest, június 8. A Prágában megjelenő die Zeit szerdai száma arról számol be, hogy Blum Léó volt francia miniszterelnök a francia szociáldemokraták keddi országos pártnapján a revizio mellett szállt síkra. Ha ahhoz a kérdéshez akarna hozzászólni, — mondotta — miképpen kerülhet el háború, úgy feleslegesnek tartja rámutatni a Versaillesi szerződés hibáira, mert azok közismertek. Véleménye szerint sok nehézség lett volna elkerülhető, ha a győztes hatalmak idejében kezdeményezték volna a békeszerződések revizióját.

MÉRSEKELTEK A KASZA ÁRÁT

Budapest, június 8. MTI: Az árelengő ország kormánybiztosa a közelmúltban tárgyalást folytatott a mezőgazdaság egyik fontos cikkének, a kaszának áralakulásáról. A tárgyalások eredményeképpen az egyedüli magyarországi kaszagyár, a Szentgotthárdi Kasza és Kovácsművek Rt. a kasza nagykereskedelmi árát július 1-től kezdve 2,5%-kal, kiskereskedelmi árát pedig 5%-kal mérsékelte. Az árkormánybiztos meg van győződve arról, hogy a következő gazdasági évben az aratók a kaszát a kiskereskedelemben az eddigi árnaknál 5%-kal olcsóbban vásárolhatják meg.

EGY MAGYAR POSTAREPÜLŐ KÉNYSZERLESZÁLLÁSA JUGOSZLÁVIÁBAN

Belgrád, június 8. A Pravda jelentése szerint egy magyar postarepülőgép a rossz időjárás és a köd miatt Bolovárban kényszerleszállást végzett. 4 utas megsérült.

A magyar postarepülőgép kényszerleszállása ma hajnali 2 óra tájban történt. Bolovár feletti repülőgép jelent meg s fényjelekkel közölte, hogy le akar szállni. A repülőgép ugyancsak fényjelekkel megjelölte a leszállásra alkalmas területet. A leszállás azonban a sötétség miatt nem sikerült s a gép felborult. A motor összezúzódott és a gépben lévő négy utas könnyebben megsérült. A négy utas: Felbach István első pilóta, Gerencsér Ferenc második pilóta, Horváth István rádióosztályos és Kardos Róbert műszerész. A repülőgép az iránytű elromlása következtében az útirányt elvesztve került jugoszláv terület fölé, ahol üzemanyag hiánya miatt kellett leszállania. A jugoszláv hatóságok a legnagyobb előzékenységgel kórházba vitték a sebesülteket.

Olaszfagyaltbár

megnyilt

Gambrinus - passásban

A villamos BOSCH-hűtőszekrény

... csekély áramfogyasztásával, egyenletes hűtésével, jégkockák termelésével évtizedekre örömet szerez.

Ajánlat, felvilágosítás:

Szoboszlai István

Bosch-Szolgálat Debrecen, Széchenyi-utca 24. szám. Telefon: 10-80.

Bebörtönözték a spanyol vörösök a légvédelmi berendezések műszaki személyzetét

Indítók: félelem Francótól

Burgos, június 8. Havas: A nemzeti csapatok virradatkor folytatták előnyomulásukat. Az Adzanéta környékén harcoló csapatok 5 km-t haladtak előre. Adzanéta elfoglalása bármely pillanatban bekövetkezhetik. Adzanétától keletre a nemzetiek déli irányban nyomulnak előre.

Páris, június 8. Havas: A Temps perpigneni külön tudósítója a következőket jelenti:

Puigcerdaban bebörtönözték mindazokat a mérnököket, technikusokat és munkavezetőket, akik résztvettek a légvédelmi berendezések és rak-

tárak építése körüli munkákban. A tett okát még nem tudják, de valószínűnek tartják, hogy

a Franco kormány szolgálatában álló kémektől való félelem szerepelt elsősorban az indítók között.

A köztársasági hatóságoknál nem lehet semmiféle közéleti felvilágosítást kapni, de úgy látszik, hogy a köztársaságiaktól féltek, hogy a nemzetiek kezébe kerül a földfeletti és földalatti berendezések részletes tervrajza.

A Ház pénzügyi bizottsága letárgyalta a felhatalmazási törvényjavaslatot

Budapest, június 8. A Ház pénzügyi bizottsága szerdán délután letárgyalta a felhatalmazási törvényjavaslatot. Molnár Imre előadó a javaslat ismertetése során rámutatott arra, hogy hosszú évek után ez az első klegyensúlyozott költségvetés.

Csilléry András pártja nevében is kelteti, hogy a törvényjavaslatot elfogadja. Lakatos Gyula, Görgey István, Éber Antal és Temesváry Imre után Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy a kormány a legnagyobb elismeréssel van a tisztviselői kar munkássága iránt. A költségvetésben és a beruházási törvényben kifejezésre jutó program megvalósulása az ország érdeke és így annak végrehajtására pártkülönbség nélkül össze kell fogni. Az agrárhitelek kérdésével igen

behatóan foglalkozik. Az első előfeltétel a gazdavédelem lebontása. A jövő héten a 33-as bizottság elé kerül egy rendelet, amelynek célja egyelőre a folyamatban lévő rendelkezési eljárásnál felmerült egyes vitás kérdések szabályozása, de előkészítés alatt állanak már további rendelkezések is, amelyeknek célja a védelemnek szűkebb keretek közé szorítása. Ezután sorra vette a felvetett konkrét kérdéseket. Kijelentette, hogy azokat megvizsgálja. Vigyázni kell, hogy az államháztartás egyensúlyát éppen most ne veszélyeztessük, amikor nagy nehézségek árán sikerült helyreállítani.

A pénzügyminiszter felszólalása után a bizottság a javaslatot általánosságban, majd hozzászólás nélkül részletben is elfogadta s tárgyalására kimondta a sürgősséget.

Interpellációs nap a képviselőházban

A Ház általánosságban elfogadta a földmivélsügyi tárca költségvetését — A debreceni gazdasági középiskola felállításának kérdése a vitában

Budapest, június 8. Szerdán délelőtt tíz órakor nyitotta meg Bobory György elnök a Ház ülését. Tasnádi Nagy András betervezte az országgyűlésnek Szent István király emlékének Székesfehérváron tartandó üléséről szóló törvényjavaslat bizottsági jelentését. Ezután folytatták a földmivélsügyi tárca költségvetési vitáját.

Matolcsy Mátyás a mezőgazdasági termények és az állatok alakulásával foglalkozott. Pintér József fontosnak tartotta a földmivélsügyi tárca tudományos és kísérleti intézményeinek fokozottabb fejlesztését. Tildy Zoltán beszélt ezután, aki a mezőgazdasági népesség szociális érdekeinek gondozását tette szóvá, majd a minőségi termelés hiányosságáról és a minőségi termelés fokozásáról beszélt. Ezután földbirtokpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Vitéz Árpád, Takács Ferenc Szentpáli László után ifju Balogh István kérte

a debreceni gazdasági középiskolának minél sürgősebb felállítását.

tását. Teleky Mihály gróf: Benne van a beruházási törvényben.

Kolosváry László és Reiber Mihály után gróf Festetics Deimonkos kijelentette, hogy javulás tapasztalható a földmivélsügyi tárca alá tartozó ágakban. Komoly lépések történnek a falu népének kulturális és szociális megsegítésére. Kéri a minisztert, szerezzenek érvényt annak a törvénynek, hogy a cselédlakások emberiek legyenek. Végül a vasárnapi munkaszünet kérdésével foglalkozott. Csóór Lajos felszólalása után a Ház általánosságban elfogadta a földmivélsügyi tárca költségvetését. A részletes tárgyalást csütörtökön folytatja.

Ezután áttért az interpellációkra a képviselőház.

Ifju Bajogh István interpellált a vas szindikátus ügyében. Bornemisza iparügyi miniszter válaszolt az interpellációra és határozottan kijelentette, hogy a vas szindikátus semmiféle kizárólagos jogot nem élvez a vascikkek forgalombahozata-

lában. Csóór Lajos a választól névjegyzék összeállításáról interpellált. Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek és a belügyminiszternek.

Hubay Kálmán azt tette szóvá interpellációjában, hogy a zsidóság a zsidótörvény tárgyalása idején bojkotot kezdett s szabotálta a gazdasági élet egész területét. Konkrét eseteket említ fel, így pl. a sajszentpéteri üvegyár 850 munkást bocsátott el és beszüntette üzemét az alacsony Sugár bánya is. Bojkotmozgalom indult meg Sárovaron, Salgótarjánban, Bskéscsában stb. Kéri a pénzügyminisztert, — nyújtson be törvényjavaslatot arról, hogy ezeknek a bojkotálóknak vagyoniát el kell kobozni. A belügyminiszter pedig rendőri felügyelet alá helyezze őket.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter válaszában kijelentette, — hogy bár ezt a kérdést az első pillanattól kezdve élénk figyelemmel kíséri, a mai napig nem konstátált olyan mozgalmat, vagy olyan jelenséget, amelyet bojkotnak lehet nyilvánítani.

Az első pillanatokban az ijedség és elkeseredés hatása alatt a zsidóság körében bizonyos mozgolódás indult meg, de ez nem terjedt tovább, sőt a zsidóság felelős vezetői is ellene fordultak és kimondták, — hogy a zsidóság ebbe az örültségbe ne menjen bele. Talán a perifériákon megkíséreltek ilyen megmozdulásokat, de ezek nem vezettek sikerre. Állítja, hogy ma zsidóbojkotról szó sem lehet. Ha mégis ilyesmi előfordulna, kötelességének tartja a kellő intézkedéseket megtenni. — Egyben azonban kéri az interpelláló képviselőt s azokat, — akik háta mögött állanak, hogy hagyják békén ezt a témát és ne izgassák a zsidókat, mert a zsidóságnak is vannak idegei.

Hubay viszontválasz után a Ház a miniszter választát tudomásul vette.

Hubay Kálmán második interpellációját a külföldi sajtó valótlán híreiről kiadták a miniszterelnöknek. Ezzel az ülés végetért.

III. Viktor Emánuel király és császár megkoszorúzta Mussolini születnek sírját

Róma, június 8. Az uralkodóház és a fasiszmus nagy közös ünnepe volt ma III. Viktor Emánuel király és császár romagnai látogatása. A király 10 órakor érkezett meg Forliba. Ünnepelesen megnyitotta a XV. századbeli romagnai művészek művelői rendezett kiállítását. A kora délutáni órákban az uralkodó a társaságában lévő előkelőségekkel együtt Predapploba, a Duce szülőfalujába hatatott. Abba a kis kápolnába ment, ahol a Duce szülei nyugsznak. A király Mussolini születnek sírjára habérkoszorút tett le, majd pedig percekig mély meghatottsággal állt az egyszerű falusi emberek sírja előtt.

Ezután a Duce szülőházát tekintette meg, majd Mussolini meglátogatására a Rocca della Caminateba hajtatott. A villa bejáratánál a Duce meleg kézzorítással üdvözölte a császárt, majd mintegy félóra megbeszélésre vonultak vissza. A Ducenál tett látogatás után a király a vidék több más nevezetességét tekintette meg, majd az esti órákban visszatért Rómába.

VIGSZINHÁZ

- I. Az Eucharisztikus Kongresszus teljes felvétele külön hirdóban
- II. Lisieuxi Kis Szent Teréz végig magyarul beszélt

Több mint száz detektív keresi a revolveres bankrablót

Milyen volt a merénylő? — Több előállítás történt az elmúlt éjszaka folyamán, de mindnyájan alibit igazoltak

Budapest, június 8. Beszámoltunk arról a vakmerő rablótámadásról, amelynek során revolveres rabló a Pesti Hazai Első Takarékpénztár egyik fővárosi fiók intezetében fogságba vetette a bank néhány tisztviselőjét, egy postást és a bank egyik ügyfelét, a sikertelen rablási kísérlet után pedig könnytlen volt elmenekülni.

A nyomtalanul eltűnt revolveres bankrabló után több, mint száz detektív nyomoz Szrublán Dezső rendőrfőtanácsos és Zilahy János rendőrfogalmazóknak irányításával. A rádiogram 160—165 cm. szűrkeruhás, rongyos cipőjű, szőkehajú, ragyás vagy erősen ráncos arcú, 30 év körüli férfit keres. A kedről szerdára virradó éjszaka folyamán több embert vittek be a főkapitányságra, akik közül azonban szerda délelőtt nyolc gyanúsítottat elengedtek a rendőrségről. Szerda dél-

után már csak egy ember volt a rendőrség cellájában, de hír szerint ennek az embernek is meg van már az alibije.

A Margit-utcai kórházban kihallgatták Nagy János banktisztet, aki a támadás során megsebesült. Tizenegy súlyos seb van a fején. Vallomásaiban kijelentette, hogy le akarta rántani a támadó álarcát, de ez nem sikerült neki. Dr. Auer Endre törvényszéki bíró, a bank ügyfele, aki egyedül látta meg a merénylő arcát, elmondta, hogy gonosz, züllött arca volt, ragyás, pattanásos, vagy ráncos. Alacsony, vézna, nagyon rossz kinézésű ember volt.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy csak egy olyan ember követhette el a bűncselekményt, aki bejáratos volt a bankba. A nyomozás teljes apparátussal folyik.

Hajdúhadházi fakeskedők háborúsága a törvényszék előtt

Kereset és viszontkereset tisztességtelen verseny gyanuja címén két hajdúhadházi fakeskedelmi vállalkozás között

Igen érdekes pert tárgyalt dr. Tóth Géza törvényszéki bíró Hajdúhadházon kedden és szerdán.

A kérdéses ügy szereplői a hajdúhadházi Fakeskedelmi és Faipari Vállalat kft. és Stern Lajos hajdúhadházi fakeskedő. Stern Lajos ellen a Fakeskedelmi és Faipari Vállalat nyújtott be keresetet tisztességtelen verseny gyanuja címén.

A keresetben a Fakeskedelmi és Faipari Vállalat kft. elmondja, hogy Stern Lajos fakeskedő hosszú éveken keresztül egyedül volt Hajdúhadházon szakmájában. Ez alatt az idő alatt, ha valaki megkísérelte a letelepedést, azt valamilyen úton sikerült neki mindedig megakadályozni. Felemlíti a kereset, hogy az elmúlt évben Kraus Emil nyékládházi lakos nyitott Hajdúhadházon hasonló üzletet, amelyet öt-hat heti fennállása után Stern Lajos átvett. Monopolisztikus helyzete következtében husz-harminc százalékkal drágábban árulta az anyagokat, míg versenytársa nem volt. 1937 november első napjaiban megalakult a Fakeskedelmi és Faipari Vállalat kft., alig kezdte meg azonban az árusítást, már az első napokban jelentkezett egy debreceni fakeskedő s olyan ajánlatot tett, hogy 15.000 pengőért átvénné az üzletet. Az elutasító válasz után — folytatja a kereset — azt tapasztalták a vállalat tagjai, hogy Stern Lajos telepére ment az említett debreceni fakeskedő és vele huzamosabb ideig tárgyalt. Ebből a kereset azt következteti, hogy a debreceni fakeskedő Stern Lajos közbenjárója volt.

Ezután a kereset kijelenti, hogy Stern Lajos, Weisz Sámuel nevű alkalmazottja a Fakeskedelmi Vállalat kft. vevőit felkereste és rá akarta beszélni arra, hogy Stern Lajos üzletébe menjenek, mert ott „olcsóbban vásárolhatnak”. Téglás községben pedig állandóan „háznak”, vagyis felkeresik az építkez-

ni akarókat és meg tudja tőlük, hogy a Fakeskedelmi Vállalat milyen ajánlatot tett, annál pár pengővel olcsóbban kínálták a saját árujukat.

Feleannyi cipőt

hord el, ha

márkás

Benyáts-cipőt

visel.

A keresetre Stern Lajos viszontkeresetet nyújtott be ugyancsak tisztességtelen verseny címén. A keresetben azt állítja Stern Lajos, hogy a Fakeskedelmi Vállalat silánynak nevezte és ócsárolta áruját, egyúttal tagadta az ellene benyújtott kereset vádjait.

Egy újabb keresettel a Fakeskedelmi Vállalat kiterjesztette keresetét az árrömlésre is, mert szerinte Stern Lajos úgy a faanyagokat, mint a cementárakat minden haszon nélkül, sőt beszerzési áron alul adta el több esetben.

Az érdekes ügyben kedden és szerdán tartotta meg a tanúkihallgatásokat dr. Tóth Géza, a debreceni törvényszék bírója, a hajdúhadházi község háza egyik termében.

Tanúvallomások

A tanúk kihallgatása előtt Stern Lajos alperes kérte a nyilvánosság kizárását a tárgyalás tartamára azaz az indokkal, hogy a per befejezése előtt várható sajtóközlemények veszélyeztetik üzleti érdekeit.

A bíróság mellőzte a nyilvánosság kizárását.

Ezután került sor a tanúk kihallgatására. Kállay János a keresetben említett debreceni fakeskedő vélteli ajánlatára vonatkozóan, majd Weisz Sámuelnek, Stern Lajos alkalmazottjának a Fakeskedelmi Vállalat vevőinél tett látogatásairól tett vallomást. Tatár András szintén Weisz Sámuelre vonatkozóan vallotta, hogy látta őt gyakran a Fakeskedelmi telepe körül járni. T. Papp Bálint napszámos tanúvallomásaiban azt állította, hogy Weisz Sámuel azt mondta, hogy a Fakeskedelmi Vállalat raktára is Stern Lajosé. Nagy Imre fuvaros azt vallotta, hogy egy bökönyi embernek Weisz Sámuel azt mondta, hogy már ők is négy fillérért adják a deszkát. Majd, hogy egy bökönyi embernek, aki a Fakeskedelmi Vállalat telepén alkudozott, fejével intett, mire ez elment és többé nem jött vissza. Azt is vallotta, hogy Weisz Sámuel akkor is járt már fát ajánlani, mikor a Fakeskedelmi

Vállalat kft. még nem állott fenn. Dvorák József építőmester vallomása után Sárka Gábor kőművesegéd tagadja, hogy Weisz Sámuel a lakásán járt volna. Böszörményi Lajos gépkocsivezető és vízvezeték-szerelő azt vallotta, hogy a Fakeskedelmi Vállalat üzletvezetője silányabbnak mondotta Stern Lajos áruját. Több tanú kihallgatása után Weisz Sámuel hallgatta ki a bíróság, aki azt vallotta, hogy pusztán alkalmazotti minőségben, néha Stern Lajos utasítására járt olyan helyekre, ahol megtudta, hogy építkezni akarnak. A Fakeskedelmi Vállalat telepe közelében azért járt, mert a hetipiac van azzal szemben és ott hátralékos adóssai megkeresése végett tartózkodott. Tagadja a konkurrens-vállalat megfigyelését, ugyancsak tagadja, hogy a Fakeskedelmi Vállalat áruját szőbahozta volna. Hívás nélkül nem járt senkinél.

Szerdán folytatódott a tanúvallomások, amelynek során Groszmann Dezső, a Fakeskedelmi Vállalat üzletvezetőjét is kihallgatták, aki azt vallotta, hogy a Fakeskedelmi Vállalat forgalmát Weisz Sámuel működése csökkentette.

A tanúk vallomásának meghallgatása után a tárgyalást elnapolták.

Torday László büntetését a tábla hat évre súlyosbította

Budapest, június 8. Torday László, a földművelésügyi minisztériumba beosztott gazdasági tanár ismeretes bűnügyét ma tárgyalta fellebbezési fokon a budapesti ítélőtábla Csonka-tanácsa. — Torday éveken keresztül folytatott visszaélései során mintegy 150.000 pengőt sikkasztott, amennyiben általi pénzeket küldött egy nem létező intézmény javára, saját hivatali helyiségébe és a pénzt felvette, saját céljaira fordította. A törvényszék öt évi fegyházra ítélte Tordayt. A mai fellebbezési főtárgyaláson az iratok ismertetése után Bartha János dr. főügyész helyettes a bün-

tetés súlyosbítását, dr. Székely Sándor István védő a büntetés enyhítését kérte.

A tábla ítéletében megsemmisítette a törvényszék ítéletét és Torday László büntetését

hat évi fegyházra súlyosbította.

Az ítélet indokolása szerint a törvényszék által kiszabott büntetés túlenyhe. A törvényszék által felhozott enyhítő körülmények mellett fennforgó nagyszabású súlyosbító körülményeknek a tábla nagyobb jelentőséget tulajdonított, mert a vádlott cselekménye országgraszoló botrányt okozott.

Ma szólal fel a Házban Sztranyavszky Sándor a költségvetési vitában

Szombaton is tart ülést a Ház — E héten befejezik a költségvetési vitát

Budapest, június 8. A képviselőház szerdán általánosságban elfogadta a földművelésügyi tárca költségvetését és a részletes vitát ma délelőtt folytatja. Eddreláthatólag ma kerül sor Sztranyavszky Sándor földművelésügyi miniszter beszédére, amelyet politikai körökben általános érdeklődéssel várnak.

A földművelésügyi tárcán kívül még a belügyi, a kultusz- és a pénzügyi tárcák költségvetésének tárgyalása van hátra. Miután szeretnék a költségvetés tárgyalását e héten még befejezni, a Ház szombaton is tart ülést. A belügyi és a kultusz-tárca szélesebb körű érdeklődést szokott kiváltani, éppen ezért nincs kizárva, hogy a költségvetési vita áthúzódjik a jövő hétre. Közvetlenül utána az appropriációs törvényjavaslat tárgyalása kezdődik meg, amelyet szerdán délután már elfogadott a Ház illetékes bizottsága. A Házban nem várnak nagyobb vitát az appropriációs javaslat tárgyalásánál, mert a keresztény párt már kedden állást foglalt és elhatározta, hogy megszavazza a felhatalmazási törvényjavaslatot. A Függellen Kisgazdapárt szerdára tervezte a párt értekezletét, közbejött akadályok miatt azonban a mai napra halasztották.

A tervek szerint a mai nap folyamán, vagy esetleg pénteken délelőtt sor kerül Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter beszédére is. Ugyancsak péntekre várják Teleky Pál gróf kultuszminiszter

beszédét, szombatra pedig Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszterét.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel kísérik a főispáni karban történő átseportosításokat, amely több mandátum megüresedésével járna. Így többek között szó van arról, hogy Losonczy István Debrecenbe történő kinevezése esetén megüresedik Gömbös Gyula régi kerületének, Abádszalóknak a mandátuma, amelyet Rátz Jenő honvédelmi miniszter fog — a hírek szerint — elnyerni.

Imrédy Béla miniszterelnök udvariassági látogatásokat tett József főhercegnél, gróf Zichy Jánosnál és Rassay Károlynál.

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA UTOLJÁRA a

Szerelem szélhámosa

ötletes bűnügyi történet.

Hansl Knotek, Hans Olden, Viktor Staal főszereplésével.
Előadások: 5, 7, 9-kor. Híradó!

Holnap: SZERENAD
(Második aszerony) és a Férfi mind örült.

HIREK

Nagymagyarországból

KOLOZSVÁRON MÁTYÁS KIRÁLY SZÜLŐHÁZÁ- BAN STUDIÓT RENDEZNEK BE

Kolozsvár, június 7. Az oláh rádiótársaság Kolozsváron Erdély számára leadóállomást és stúdiót akar építeni. Erre a célra a rádiótársaság Mátyás király szülőházát kéri a várostól ingyen negyven évre. A történelmi műemléket a város hajlandó átengedni a rádiótársaságnak, mindössze anyagi hozzájárulást nem tud biztosítani.

MINTAVÁSÁRT RENDEZNEK SZATMÁRON

Szatmáron, július 10. és augusztus 7 között nagyszabású mintavásárt rendez az ottani kereskedelmi és iparkamara. Szatmár valamennyi számottevő cégén kívül Erdély és Bukovina gyáripara is felvonul a kiállításon. A szatmári árumintavásáron Magyarország kereskedelmi és gazdasági vezető körei is részt vesznek.

MEGHALT DZSIDA JENŐ A FIATAL ERDÉLYI MAGYAR KÖLTŐ

Kolozsvár, június 8. Az erdélyi magyarságot mélyen megrendítette az a tragikus hírvész, hogy Dzsida Jenő a Keleti Újság helyettes szerkesztője, a Csonkaországban is jól ismert kiváló fiatal költő négy hónapos betegség után kedden este meghalt. Az erdélyi magyar újságírás és irodalom egyik legbiztosabb ígéretét 31 éves korában súlyos szívbetegség vitte idő előtt a sírba. Dzsida Jenőt pár hónappal ezelőtt lázas betegséggel kórházba szállították és a vizsgálat során megállapították, hogy gennyes szívburokgyulladás támadta meg. A betegséggel együtt járó trombozisz lépett fel és az orvosok tehetetlenül állottak Dzsida Jenő betegsége mellett és a kiváló fiatal költő csendes megadással sorvadt a sír felé. Az elhunyt erdélyi magyar író tragédiáját szomorúan tetézte az, hogy az elmúlt év nyarán kötött házasságot, tehát boldog házasságot szakított meg a gyilkos betegség. Dzsida Jenő szomorú halálhíre Debrecenben is mély megdöbbenést kelt, mert a kolozsvári költő nászútja az elmúlt évben Debrecenben vezetett keresztül, itt részt vett feleségével a Nyári Egyetemen és annak idején a Debreczeni Újság—Hajdúföld szerkesztőségét is meglátogatta. Ki gondolta volna akkor, hogy alig egy év múlva a szimpatikus nagytehetségű magyar kollega haláláról kell beszámolnunk. A Keleti Újság szerkesztősége és az egész kolozsvári magyarság mély részvétellel kíséri utolsó útjára Dzsida Jenőt.

Olcsó és jó szálloda

Pestena Metropole, Rákóczi uton

150 kényelmes szoba 4 pengőtől, teljes penzióval 9 pengőtől. Az étteremben szegedi Farkas Józsa muzsikál, a télikertben délután és este a Virány-jazz játszik a tánchoz. Hallgassa meg mindkét zenekart a rádió. Adjon barátainak találkozót, hívja meg őket vacsorára a

METROPOLE-ban

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök beszédét közvetíti a rádió az Országos Frontharcos Szövetség vasárnap déli értekezletéről

Budapest, június 8. Az Országos Frontharcos Szövetség vasárnap déli országos vezetőségi értekezletét hatalmas érdeklődés előzi meg. Az értekezleten megjelenik vitéz Imrédy Béla miniszter-

elnök is a kormány frontharcos tagjaival együtt és nagyszabású beszédet mond. A beszéd nagy jelentőségére való tekintettel, a rádió igazgatósága intézkedett, hogy a beszédet a rádió is közvetítse.

Natkó Gyula megsemmisítő nyilatkozata az úgynevezett Márciusi Frontról

A helybeli zsidóság közlénye legutóbbi számában olyan névtelen nyilatkozatot tett közzé, melyben a jelenlegi debreceni Werbőczy vezér személye és határozott nemzeti magatartása van megtámadva. Helyet adunk tehát Natkó Gyula idevágó újabb nyilatkozatának:

— A Márciusi Front — mondja Natkó Gyula — kézzel-lábbal hadakozik a titkosság ellen, ugyanakkor a nyilatkozatot adó „az első között csatlakozott” egy „bátor” hívük arra sem hátraható, hogy megnevezze magát. Tudom azonban azt, hogy a névtelenségnek nagy előnye van, — mert ha látnánk a nevet, talán egy muló mosollyal elsiklanánk fölötte.

— Röpcéduláikon és másutt is csak ennyi a szignálás: „A debreceni Márciusi Front”. Tessék felsorolni névszerint a tagokat, illetve a vezetőket, mert csak így lehet a titkosság gyanújától megszabadulni. A Márciusi Front megjelölés egyenértékű azzal, mintha azt mondanánk hogy szatocsüzet, vagy zöldségkereskedés. A tulajdonos nevét, kilétét e címszavakból még nem állapíthatjuk meg. Ha pedig szellemi mozgalomnak nevezik magukat, hogyan vetemedhetnek arra, hogy közéleti férfiakat és politikai megmozdulásokat bíráljanak röpcéduláikon a legfrenetikusabb hangnemben. Ha pedig „független” ez a mozgalom, hogyan lehet függő viszonyban a Független Kisgazda Párttal.

— Hogy milyen kétségbeesésben nagy a kicsinyesség érzete a helybeli fronttalan Frontnak azzal bizonyítható, hogy szerintük Rákóczi, Kosuth, Deák, Petőfi, Ady is bele tartozik az ő társaságukba. Ezek szerint e nagy szellemek még ma is élnek és nyilván tartóit, törzskönyvezett tagjai ennek a vérszegény szellemű, vergődő irodalmi, politikai szektának. (?)

— Ami pedig az én nevemet illeti ki kell jelentenem és ezt hiteles okmánnyal is igazolom, hogy nevem

abszolút magyar eredetű. Nézzenek utána a Front tagjai a dolognak, fognak találni Kecskemét határában 80 kilométernyire a várostól, egy Natkó, illetve Matkó-pusztát, amely Árpád-korabeli letelepülés. Az idevonatkozó monográfiák a két megjelölést felváltva emlegetik. Hogy szűkebb környezetemben lennének nem asszimilált név magyarok, — erre csak azt válaszolom, hogy a szépen csengő nevek mögött lehet cionista propagandát is folytatni.

— Hogy írtam cikket az Újságban, elismerem. Azonban sokszor nem az a lényeg, hogy hová ír, — vagy nyilatkozik az ember, hanem az, hogy mit ír, és nyilatkozik. Dániel az oroszlanok között is megmaradt jámbor, hívő embernek. — Krisztus a latrok közt is Krisztus maradt. Hozta az írást a Korunk Szava és a Magyar Szemle is, azonban ezzel még nem zárkoztam föl e lapok mögött álló politikai érdekeltségekhez. Zsolt Béla a cikkem megjelenése után honoráriumot ajánlott fel, azonban én azt e levélre rögtön megszerkesztett és a fővárosi jobboldali lapok szerkesztőségének megküldött nyilatkozatomban meghatározottabb formába visszautasítottam. E lépéssel fel akartam hívni a jobboldal figyelmét arra, hogy itt a liberális körök sokkal nagyobb „kedvességet” tanúsítanak, még az ellentábor tagjaival szemben is, semhogy könnyen, személyi összeférhetetlenségéből, hiúság miatti elhallgatással sikeresen lehetne velük szemben harcolni.

— Innen tizenem minden zsidó érdekeltségnek: A honoráriumot adják azoknak, akik sokszor meggyőződésük ellenére, mint akarattal bábok szolgálják az ő érdekeiket. És sohasem leszek megvásárolható árucikk, még ha kenyérlétező fogok is tengődni. Mindenkor felemelt fővel fogom hirdetni: nemzetem, fajtám, magyarságom mindenekelőtt. (!)

Debrecen óriási fölénye a kerületi gyorsíróversenyen

Három debreceni háromszáz gyorsíró gyönyörű szereplése

A Debrecenben május hónapban tartott kerületi gyorsíróbajnoki versenyek eredményeit most küldötte meg a Gyorsírószövetség dr. Naményi Gyula felsőkereskedelmi tanárnak, a gyorsíróverseny főrendezőjének. Óriási érdeklődéssel várják ezeket az eredményeket úgy a résztvevők, mint az egész keleti kerület gyorsírótársadalma, mert egy év munkája, gazdag eredménye tükröződik ezekben a helyezésekben, eredményekben.

Örömmel számolhatunk be arról, hogy a versenyek csúcspontját jelentő legmagasabb fokon: a 300 szótagos fokon 9 induló közül a 3 sikeresen szereplő mind debreceni gyorsíró, így nemcsak a ke-

leti kerület bajnokságát nyerte el ismét Debrecen, hanem olyan fölényes győzelmet aratott a Miskolcra, Gyöngyösről, Sátoraljaujhelyről, Nyiregyháza felől, sőt még Budapest felől is megjelent gyorsírók felett, amely mindennél fényesebben igazolja Debrecen gyorsíró kultúrájának hatalmas előretörését. E három gyönyörűen szereplő kiváló gyorsíró a következő: dr. Zsotkovits Endre orvos, Naményi Zoltán gyorsíróiskolai igazgató és Láng Ernő magántisztviselő. Kerületi bajnok dr. Zsotkovits Endre.

A 250 szótagos fokon ismét debreceni nyerte az első díjat: Mezey György joghallgató, a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskola növendéke, aki mindössze 3 kis-

hibával dolgozott s munkájával nemcsak kerületi szakiskolai bajnokságot nyert, hanem ezüst-jelvényt is fog kapni. Hasonlóan dolgozott még e fokon egy gyöngyösi diák: Deszecsár Ferenc. E fokon a Naményi Gyorsíróiskolának 2 növendéke dolgozott kitűnő eredménnyel: G. Szabó Botond és Kovács Ilonka. Kovács Ilonka e fokon beadott kitűnő munkájával egyúttal a „kerületi hősbajnok” címet is megnyerte. Ő volt e bajnokságnak védője a múlt évben is 200 szótagos eredményével s a fejlődés, melyet felmutatott, arra világít rá, hogy Kovács Ilonka a kerület legtehetségesebb gyakorló gyorsírója, aki immár másodszer vált büszkeségévé nemcsak a Naményi-iskolának, hanem egész Debrecennek. Kitűnően szerepeltek még ezen a fokon a gyöngyösi gimnázisták, akik közül a kis hatodikos Hegyi Istvánt, hetedikes Biró Lászlót, hatodikos Vas Ferencet, Dobos Jánost, Garami Ivánt, Duzs Jánost emeljük ki. A gyöngyösi gimnázium kis 16—17 éves növendéke példát mutatnak; kimagasló eredményekkel szolgáljanak buzdításul a debreceni gimnáziumoknak, gimnázistáknak. Szépen szerepelt még e fokon Poresalmi Lajos banktisztviselő (Széll I. tanítványa). Ki kell emelnünk még Löwy György (Nyiregyházi k.) dolgozatát.

A 200 szótagos fokon a gyöngyösi hatodikos gimnázista, Vas Ferenc vitte el a pálmát. A debreceniek közül a főfelfőkereskedelmi iskolából 3 növendék szerepelt kitűnően: Csapó György III. (intézeti bajnok), vitéz Bartha László IV. és Jeney László. (Tanáruk dr. Naményi Gyula.) A női kereskedelmiből 2 növendék nyert: Alibisi Elekes Zsuzsa és Schütz Livia. (Tanáruk dr. Markovitsné.) A piarista gimnáziumnak 1 növendéke szerepelt dicséretesen: Nagybakai Péter (tanár Sörley Zsigmond.) A Zsidó gimnáziumnak egy növendéke szerepelt dicséretesen: Danziger Győző. Kitűnően szerepltek a gyöngyösi gimnázistákon kívül a nyiregyházi kereskedelmisták is. (Tanáruk Hasznos Imre.) Kitűnő munkát adott be még Poresalmi Lajos és Papp Erzsébet (Népműv. tanfolyam. Széll Irén.)

A 100 és 150 szótagos versenyfokok összesített eredményét még nem közölték dr. Naményi Gyula tanulmányi felügyelővel, így azokat csak később fogjuk részletesen ismertetni.

A nyertesek jutalmaikat, okleveleiket, jelvényeiket pár nap múlva átvehetik a Naményi Gyorsíró és Gépiró Iskolában (Rákóczi-u. 17.) Itt mindennemű gyorsírási ügyben felvilágosítás nyerhető.

Fővárosi vendégek a Városi Dalegylet 75 éves jubileumán

A Városi Dalegylet vasárnapi jubileuma túlnő a hasonló ünnepségek szokásos keretein, amit bizonyít az a körülmény is, hogy úgy a közelebbi, mint a távolabbi környékről igen sokan jelentették be részvételi szándékukat a dalegyletnél, sőt a jubileumnak fővárosi vendégei is lesznek. Így bizonyosan Debrecenbe fog érkezni a dalegylet jubileumára Lisznyai Szabó Gábor zeneszerző, a zeneművészeti főiskola tanára, az ifjú zeneszerzői gárda külföldön is már széles körben ismert egyik legtehetségesebb tagja, aki a Városi Dalegylet jubileumára komponált „Debreceni Nagyerdőben” című vegyeskari művének bemutatására jön Debrecenbe. Ezenkívül még néhány fővárosi daloséleti előkelőség érkezése is remélhető.

Az este pontosan fél nyolc órakor kezdődő diszhangverseny jegeinek tekintélyes része már elkölt. További jegyigénylések a Méliusznál jelenthetők be és ugyanott válthatók is. A jubileumi banketten való részvételi szándék Kovács József egyesületi titkáránál (városi adóhivatal 19. szoba) a délelőtti órákban jelenthető be.

Betörték a piarista gimnázium tornatermébe

Vakmerő betörés történt tegnap éjszaka a piarista gimnáziumban. Még eddig ismeretlen tettesek a falon átmászva, felnyitották a gimnázium tornatermének ajtaját, majd a fiókokat fosztották ki. Száz pengő készpénzt vittek el, de közben nagy vandalitással összetörték a gimnázium értékes rádióját és magukkal vittek néhány gramofon-lemezt is. Az egyik fiókból levente-puskába való golyókat találtak és azokat is

ellopták. A betörés után szintén átmászással menekültek.

Reggel vették észre a lopást és azonnal jelentést tettek az esetről a rendőrségnek, amely széleskörű nyomozást indított meg az ügyben. Értesülésünk szerint már eddig is olyan adatok birtokába jutottak a nyomozó hatóságok, hogy minden remény megvan a tettesek mielőbbi kézrekerítésére.

Részegen lövöldözött haragosára

A debreceni tábla 7 hónapi börtönre ítélte a vádlottat

Szándékos emberölés kísérletével vádolva állott szerdán a debreceni ítélőtábla Barankay-tanácsa előtt Sajó Gyula 37 éves kismarjai napszamos.

Az ügy a múlt év nyarán indult el, amikor Sajó rendező volt a kismarjai Közművelődési Egylet bálján. Itt figyelmeztette Magyar Károly gazdaleányt, akivel ettől kezdve feszült viszonyban éltek.

Október 17-én Sajó elment a kocsmába és ott addig ivott, míg szinte a beszámíthatatlanságig részeg lett. Este azután magához vette forgópisztolyát és megleste: mikor megy haza Magyar Károly. Mikor megpillantotta a sötétben haragosát,

elállt és ráfogta a pisztolyt. A revolver azonban kétszer is csütörtököt mondott. Sajó, aki teljesen illuminált állapotban volt, akkor már elvesztette az egyensúlyt és a levegőben hadonászva kátogtatta a revolver elsütő szerkezetét, míg végre az egyik golyó kirepült a csőből. De szerencsére nem talált senkit.

Sajó Gyula ellen mégis büntető-eljárás indult és ennek során a törvényszék szándékos emberölés büntetékének kísérlete miatt 6 hónapi börtönre ítélte Sajó Gyulát. A debreceni tábla a szerdai tárgyaláson 7 hónapi börtönre emelte Sajó büntetését. Az ítélet jogerős.

Hogyan semmisítette meg Sztalin az ukrajnai kommunistákat

Az Ukrajnai Központi Kommunista Párt 11 tagja közül, akiket a 13. összejövetelre küldtek ki 1937 június 3-án, 9 tagot börtönbe vetettek: Gika'at, Zatoniskij (ukrán közoktatásügyi miniszter), Kudriawcevet, Popowot, Pramneket, Chatajwiczet, Szelehest, Kosjort és Suchomlint, Lubzenko, a párt tagja a Szovjet-Ukránia miniszterelnöke öngyilkosságot követett el 1937-ben. Csupán az aggastyán Grzegorz Pietrowskij maradt életben.

A Központ 5 helyettes tagja közül börtönbe került: Sartisow, Margolin, Weger és Czernawski. Szlichter él.

A Központ valamennyi titkára is börtönben ül. A 11 titkár közül hat ül börtönben: Spiwak, Margolin, Pindur, Jawtuszenko, Michajlow, Kondakow.

Jelenleg Chruszczow titkár uralja a helyzetet, aki bírja Stalin bízalmát és bennszülött oroszokkal tölti be a párt fontosabb állásait.

Autójavítás közben a kipattanó szikrától halálra égett egy szerelőmunkás

Borzalmas szerencsétlenség egy Miklós-utcai autójavító műhelyben

Tragikus szerencsétlenség történt a múlt nap este Nagy Zoltán Miklós-utcai autójavító műhelyében. Egy autót javított Nasch Sándor szerelőmunkás úgy, hogy az udvaron gödröt, u.n. aknát ástak, előlött állott az autó, az aknában pedig Nasch Sándor dolgozott az alkatrészeken. Amikor már úgy látszott, hogy az autó kész, Peresényi Béla soffőr a volán mellé ült. Ebben a pillanatban Nasch még a benzintartályon dolgozott valamit és az egyik nyíláson benzinnel alaposan átitatott rongydarabbal nyult be. Ekkor indította meg Peresényi a motort.

Egy darabig működött a gép, majd egy kipattanó szikra a benzines rongyra esett, amely abban a pillanatban lángot fogott. Nasch, aki az autó alatt volt, kétségbeesetten igyekezett kiszabadulni az aknából, de a benzin-láng rohamosan terjedt és az a veszély fenyegetett, hogy felrobban a tartály. Nagynehezen kihúzták az aknából Nasch Sándort, aki ekkor már elveszítette borzal-

mas kínjában az eszméletét és még mindig lánghoz ragadt. Meghengergették a szerencsétlen huszonéves fiatalembert a homokban és csak így sikerült eloltani a lángot.

Ertesítették természetesen a mentőket, de addig is, míg azok megérkeztek, olajjal kenték be a teljesen összeégett Nasch kezét. A mentők azután beszállították a klinikára, ahol gondos ápolás alá vették, de de már nem lehetett rajta segíteni és másnap délnél borzalmas kínok között kiszenvedett. A lángok teljesen leégették Nasch Sándor mindkét kezéről a húst úgy, hogy csak az izületek maradtak meg. Az esetről értesítették a rendőrséget és a királyi ügyészséget is, amelynek indítványára Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását s egyúttal bevezette a vizsgálatot annak megállapítására, hogy terhel-e valakit felelősség a borzalmas halálos szerencsétlenség miatt.

Második kiadásban
jelent meg és
ujra kapható
MAKKAI SÁNDOR
hatalmas történelmi regénye, a
MAGYAROK CSILLAGA

Ára vászonkötésben P 5.60

Debrecenben állandóan rektáron:

Antalfy József Csokonai
Dr Bertók Lajos Méliusz
Csáthy Rt. Szt. István Társulat

Csillag Artur

könyvkereskedésekben.

RÉVAI KIADÁS.

Solymosy József mikepércsi lelkészt választották meg Báraandra

Pünköst első napján folyt le másodikban a lelkészi választás Báraandra. Egy éve már annak, hogy az első választás megtörtént, amikor is Nemes Ferenc berettyóújfalui hitoktató-lelkész, Solymosy József mikepércsi lelkész, valamint Nagy Sándor és Bede Gyula lelkészek közül Solymosy 179, Nemes 164 és Nagy Sándor 39 szavazatot kapott. Mivel egyik jelölt sem ért el abszolút többséget, a választást megisméltették, de ekkor már Nemes Ferenc kapott több szavazatot és a választási elnök Nemes Ferencet hirdette ki megválasztott lelkésznek.

Solymosy lelkész párthívei azonban a választás menete ellen sérelmet jelentettek be és így a fellebbezés az illetékes egyházi bírósági körök elé került. A legutóbbi egy-

házmegyei bíróság a báráni választást megsemmisítette olyan határozattal, hogy sem a pályázatot, sem a jelölést nem kell megisméltetni, csupán csak a szavazást.

Pünköst első napján tehát ismét urna elé állott a báráni gyülekezet és összesen 440 szavazatot adott le, amelyből Solymosy József 232, Nemes Ferenc pedig 208 érvényes szavazatot kapott. Hír szerint mind a két párt a legnagyobb fejelemmel és minden zavaró momentum nélkül szavazott, úgyhogy a választás ellen egyik párt sem jelentett be ellenvéleményt. Este fél 9 órakor hirdette ki Ördögh Lajos bírharnagybajomi lelkész, választási elnök a szavazás eredményét, amelyet az egybegyűlt hívek őszinte lelkesedéssel és örömmel fogadtak.

Negyven debreceni egyetemi hallgató nagyszabású külföldi tanulmányútra indult

A debreceni egyetemi Földrajzi Intézet átlagban minden második esztendőben nagyszabású tanulmányútra rendez a földrajzszakos egyetemi hallgatók részére. Dr. Milleker Rezső egyetemi professzor, a Földrajzi Intézet igazgatója ugyanis olthatatlan lelkesedéssel igyekszik a hallgatóval nemcsak elméletben, hanem a természetben is megismertetni azokat a szükséges ismereteket, amelyek egy középiskolai tanár részére feltétlenül szükségesek. Az utóbi tíz év alatt a mindenkori növendékeknek alkalma volt már így végig tanulmányúton vetk részt a hallgatók, több mint ötvenen, ebben az esztendőben azonban ismét sikerült megvalósítani egy nagyszabású külföldi túrát, amelynek során a történelmi Ausztriát, főleg annak geológiáját fogják tanulmányozni s végig utazzák Olaszország és Délbajorország érintésével az Alpok nagy részét is.

A tanulmányútra maga dr. Milleker Rezső professzor vezeti dr. Berényi Dénes egy. m. tanár, adjunktus és dr. Mendöl Tibor egy. m. ta-

nár, egyetemi tanársegéd társaságában. A Földrajzi Intézet mintegy 55 tagja fog résztvenni ezen a rendkívül gazdag, ismeretekben bővelkedő tanulmányúton, amely két héttig tart.

A tanulmányi csoport szerdán este utazott el Debrecenből Budapestre, ahonnan egy külön autóbusszal indulnak és az egész útat azon fogják végig megtenni.

Az útvonal Bécsen keresztül Baden, Wiener-Neustadt, Neunkirchen Leoben, Klagenfurt, Villach, Piave di Cadore, San Candido, Zell am See, Berchtesgaden, Salzburg, Bad-Ischl, Selzthal s valamennyi közbesző város érintésével van tervbe véve s ezen út alatt több helyen napokat fog tölteni a tanulmányi csoport, hogy megmássza a magas csúcsokat és kirándulásokot tegyen az útvonaltól félreeső, de földrajzilag nevezetes vidékekre.

Az út tartama alatt úgy Milleker professzor, mint a vezető tanárok elméleti előadásokkal is gazdagabbá teszik az út élményeit.

FIGYESSZEN ELŐ
A DEBRECZENI UJSÁGRA!

Magyar, ösztöndíjas képzőművészek nagy szabású kiállítása a Római Magyar Akadémián (A Debreczeni Ujság—Hajdúföld olaszországi tudósítójától)

Baró Villani Frigyes római magyar követ és dr. Koltay Kastner Jenő akadémiai igazgató, római egyetemi tanár védnöksége mellett a római Magyar Akadémia képzőművészeti valóság imponáns kiállítását rendezték ezévi római alkotásukból. Az 1937/38-ban a Magyar Intézetben olasz, magyar, vagy fővárosi ösztöndíjjal, illetve vendégként Rómában működő magyar képzőművészek és tervezők mutatták itt be tudásuk színé-javát. Összesen 4 festőművész, 2 festőművésznő, 3 szobrász és egy szobrásznő, 1 építész-mérnök és egy belső berendező és építész. Az Akadémia díszlakosztályának építészeti és falékesítési szempontból is elsőrangú 6 termében van elhelyezve az igen gazdag művészeti anyag, izléses keretekben.

Festők

A teremheli elhelyezés sorrendjében haladva mindjárt a belépéskor hatalmas élményben van része a látogatóknak: Duray Tibor műveivel találkozunk. Duray Tibor érdeklődési köre felüli az élet határtalanságát. Iskolás sémába nem fér művészele. Borongós lónusáiban elmélyülő kedély, alkotó képzelet nyilvánul meg, hisz a legfutóbb életvezülést is napos örömmel dalol ki. Egy-egy kakas tarajának vagy a kikötőmunkások vitorlájának pirosában fellohantja előtte az élet egész értelmét. Feltűnő, hogy forradalmas új útkon haladó művészetének alapötönusa a téglapiros és a vérvörös skáláján mozog. Mint a pompeji piros rítkó pogányságának üde lónusa, úgy esap meg kakasidíjének, teniszpályájának, kalitkás ahlakának, esőpáras Tiberisének, kétségtelen remekművének, a vázlatban is kiállított kikötőmunkásainak, vörös kerekének izzó háttere. Mindig festői eszközökkel és hatásokkal dolgozik, soha nem enged el legyőzni magát a tárgy lodamlai, elheszélő kiscélteltől. Önaréképét jellegzetesen mongol metszetű arcának a misztikus emberlítés állapóit, életképet a feleslegestől való szabadulás, a leegyszerűsödés ösztönét sugározzák. „Sittet udvara“ a római Ghetto egyik fantasztikus zuga, valódi Gótem hangulatot áraszt felé. Képeinek tárgyai előtt évezűk minduntalan azok pusztá ürügyszerűségét, mód ez, életforma, melyen keresztül alkotó fantáziájának erejét ráönti a világra és saját bősége csilámlik vissza rá festményei egyéni világából. Halározottan robusztus festőgyé-niség, aki folyton fejlődő művészetének igen sok értékes meglepetésével fog a közönség elé lépni.

Szabados Jenő a fiatal festőnemzedék egyik legtehetségesebb tagja, a szelíden rezgő színhatások hivatott ecsetese. Krónikás hajlam benne sincs, pl. az „Utca“ általános jelzéssel ellátott képén csak a figyelmes és az akkoriban jöttárt szemlélő veszi észre a Hitler fogadlatására készült háromlábú kandelaberekkel, minden történelmi esetlegességnél a kimosódók a színekben való megmutatás egyedül értéke mellett. Kétségtelenül kolorisztikus tehetség, a színek olvadó zenében elmerülő lélek. Pl. a Foro Musolinii fedett úszójának zöld vízében visszarezdül egy római délután egész hangulatisága. Néhány vonással, színofttal, szóval vissza sem adható hangulatrezgéseket vetít elő, mint pl. a kaktuszeseje kardlevelein túl imbolygó két apáca-árny. A Tiberispartot és a Gianicolet ábrázoló képében is a szín külön élete dalol, önaréképe idealista alaptermészetének hű tükrö. Gyorsforralója nem pusztá csendélet, de benne van festősorsa egész elektromos telítettsége. Nagy jövőt jósolhatunk neki, mert melegen érzi szívvel csüng a világ színes megnyilvánulásain és biztos kézzel, szabadon veti.

Bartha László a színes grafika mestere. Élet- és tájképeiben a megrepedt-felhő háttérüket kedveli. Sürgönykaróknak dróttja az alkonyi felhők viharos hátterén él és zenél. Halározottan érzi az estől égen kifeszített telegráfdrótok surranó misztikáját, ez látható nagy szabású olajfestményein, így a Via Appian, melynek kolorisztikus élete néhány jelentős, szimbólikus vonásból adódik: 3 sürgönykaró, egy pár pinia, kis ház a horizont végén, végtelenségbe nyílló út s az esti fényben egy fekete papárnyék handukol át az előtérben. Alkonyati képének hangulati hálójá is mintha a misztikus légi sodronyokra volna kifeszítve.

Bernát János 4 kiállított akvarelljében Róma és Róma környékének, Tivolinak romantikáját szólataltja meg ihletett erővel. Venus templomát báró Villani Frigyes követünk vette meg. Mint régi Rómarajongót elemi erővel ragadott meg ezeknek a vízfestményeknek tagadhatatlanul élményszerű koloritja. Karácsonyi Irén 4 képében a hátor nekifutás és a derűs életigenlés szelleme látket. Trastevereje és tiberisi hidja a pasztell epedő bágyadságával vetíti a római látképek impressionisztikus alkonyatias hangulatát. Lorherer Annie már komplikáltabb, töprengőbb lélek. A problémákon vajdító lelkiüle híven visszaverődik kiállított néhány képén, melyek közt az arckép uralkodik, az ideális főfordulató önarékép elmosódó ábrándosságától, a római lány melá-lús profilján, az ágyban olvasó beteg nő szvetterének eltomsárgáján keresztül a művész nő édesapjának markáns férfiaságáig.

Dr. Gerő László építész-mérnök a sajátosan szakmakörébe vágó terryrajzokon kívül néhány esinosthatási akvarellle is jött. Különbösen szílliai tájképeit érdemelnek figyelmet. Palermoja, Siracusaja, Acicastelloja él a meglevenítés erejénél fogva, az utóbbi el is kélt. Képein megérzik az előzetes rajzbeli megkomponáltság. Mint tervező a mátrai, a galyatetői gyógyszálló terryrajz-sorozatában kimagasló skaktudásról tesz tanúságot. A fiatal Tibor belső rendező és építész néhány remek kivétel templom, villa, palota, festőház tervét adta, azokívül egy hegyi templom gipszmintáját. Az elemző kidolgozás pontossága olykor átvezet hennünket a művészi hatás területére is, így pl. az eladott festőajléter, levegős megoldásával, ahol minden tisztaságot, kényelmet, napot lehelt.

Szobrászok

Kerényi Jenő korsóvivő lányának főlépítésében klasszikus kiegyensúlyozottság van, a hajadon gyönyörű alakjának tökéletes anatómiájával. A kendő-

vel alátámasztott korsó a feje tetején lebeg, a karlatidok klasszikus mozdulatával. Tunikájának tapadó finomsága még jobban kihangsúlyozza a szűz test plasztikáját, mintha meztelen volna. A részletek utóérhetetlen finom megoldásában éppúgy benne látket az élet ritmusa, mint a szobor együttes hatásában. Az anyaság gyönyörű dícsőítése az anyának címzett ülé női alak, újszülöttével ülében. Az anyaság sorsába való bele-törődés, végtelen megadás fejeződik ki benne. Ahogy a két karját védőn átkulcsolja gyermekén, ebben a mozdulatban minden benne van. Másik nagy szabású műve: a halász. A lépő láb és az előre lendülő kéz hálótartó mozdulatában nagy dinamika látket. Arckifejezésének jellegében mintha Verga olasz író Malavoglia nevű halászának egyiket ismerné fel az ember, ugyanaz a tragikus élet-érzés áramlik felé. Merengő nője a nála jellegzetes egyiptomias attitűd ellenére is mai és élő valóság. Legfinomabb alkotása mégis a Bartháné fejszobra. Valóban a finom meglátások és árnyalatok mester 6, kezében a márványi dűrya anyaga hajszálfinom hangulati indítá-sokra is hajlik, az orca, az orr, az ajak és a szem kiképzésében igazán mesterialen egyéni adott.

Varga Ferenc szobrász szorgalmas tehetsége és termékenysége bámulatra-méltó. Nem kevesebb, mint 14 kisebb-nagyobb szoborral szerepel ezen a kiállításon. Gazdag műtájbéli változatosságot mutat. Az életkép keretében remekelt, főleg a „Szobrász“ e monumentális alkotásában. Az anyaggal kisközdő szobrász mesterember-munkájának mozzanatát rögzíti, a Varga szobraira jellemző józan és mégis misztikusan elmélyülő életfelfogással. Kalapácsot és vésőt tart egy-egy kezében, fejének merész félrefordulatóval mintha az anyagot hív-ná ki újabb párvialadára. Sima köpeny, munkás nadrág, dűrya halkanacs egészíti ki a kemény munkás, a márványban benne lappangó képmás michelangeloi előhívójának ezt a képét, a szobrászsors erőt ábrázoló, imponáns képviselőjét. Számos kisebb-nagyobb alkotása, forzója közül ki kell emelnünk az Anyaságot (magyar parasztasszony keblére ültet gyermekkel), az apácát, Szent Ferencet az aszkézis szerencés kifejezésével, a Barátok szomorú csoportját, az öszvérháton lovagló jubaszt és nem utolsó sorban Szent László királyunk fenséges megjelenítését (terrakott) vitéz királyunk harcias jellemének hajlíthatatlanságát erővelteljesen adja vissza. Magános embere a Szobrász méltó párja, ugyanaz

a dacos szembefeszülés az élet nehézségeivel. Bárkányi Julianna női aktja fejlődő és fejlődésre képes tehetség igéretes indulása saját egyéniségének kialakítása felé. Az önmagába roskadt női akt szinte hűnbánó mozdulatát kihangsúlyozza a térden összehúzó két karjának és ráhajtott fejének nehéz feladatot jelentő kompozíciója. Dr. Szörényi Tibor sokoldalú művész, eredetileg festő, aztán elvégezi az orvostudományt és most a szobrászatnak szentelte magát. Egyetlen kiállított darabja dr. vitéz Nagy Zoltán fejszobra az ember- és jellemábrázolás „finomkivitelű“, tehetséges példája.

Két eredmény szegezhető le. Minden művész összetéveszthetetlenül különböző egyéniség, egyéni jellegének többé-kevésbé kiforrott vagy kiforróban lévő fokán, nemkülönben, hogy a magyar akadémisták kiállítása minden tekintetben messze felülmúlta az összes római nemzetközi akadémia hasonló kiállításait. Ez az olasz közvélemény megállapítása is. A legszebb és legbiztatóbb vonásunk, hogy nincs iskolás elfogultságuk. Expressionizmus, Impressionizmus, kubizmus és futurizmus nagyon szűk keretek, hogy beléjük férjen a fiatal életlítás ezen határtalansága, mindegyik irányból van hennük valami, anélkül, hogy fel-olvadnának hennük. Nem az elméleti előítéletek csinált határait közt mozognak, de az élet partatlan szépsége dalolja ki magát ezeken az egyéni meglátásokon, a vonalak, a színek, a síkok biztos vezetésén, a távlati illúziók és rövidítések bravúros kezelésén, egyszerű az anyagi élménymozzanat kianyagtalánításán keresztül. Az élet szől itt hozzád, a maga közvetlenségében, iskolás tanoktól függetlenül, ennek az ezerarcú életnek megmutatói, márványbavésői, ecsetesei ezek a fiatal szobrászok és festők, kik Róma művészilleg termékeny humuszából felszívta minden művészi-leg ösztönzött, de elgondoláskában, motívumalkban, önarázolásokban, formái megoldásokban, a festői és szobrászati eszközök vonalvezetésében mégis mindig megmaradtak gyökeresen magyarriak.

Kivánatos volna, hogy a magyar kultuskormány rövid visszatérésük után se vegye le kezét róluk az 6 művész fejlődésüket előmozdító anyagi feltételek további biztosítását. Wetőleg, hogy a Róma művész levegőjében nyert lendületet mindig nagyobbronalú alkotásokban gyümölcsösztethessék a magyar faj számára.

Róma, június hó.

DR. TERNAY KÁLMÁN

Jogerősen felmentette a debreceni tábla Plank Miklóst az újabb sikkasztási vádak alól

Plank Miklós dr. volt városi főjegyző ellen Miskolc városnál lefolytatott vizsgálatok után a miskolci ügyészség nemrégiben újabb

vádíratot nyújtott be, amelyben — mintegy 800 rendbeli sikkasztás, valamint hűtlen kezelés miatt emelt vádat. A vádírat szerint Plank Miklós azzal követte volna el ezeket a bűncselekményeket, hogy az inség-akciós segélyek kiutalása alkalmával kisebb összegeket fizetett ki a segélyezett inségeseknek, mint amilyen összegről szőlő nyugtát aláíratott velük és ezt a különbözeti összeget eltulajdonította.

Elsőfokon a miskolci törvényszék Ráduly-tanácsa tárgyalta a nagy bűnügyet. Rengeteg tanút halgatott ki a bíróság, majd ítéletben felmentette a volt főjegyzőt valamennyi vádpont alól. Az ítélet szerint a tanúk ingadozó, vagy megbízhatatlan vallomásaival szemben azok az okiratok jelentenek megbízható bizonyítékokat, melyekben a segélyezettek a pénz átvételét elismerték.

Az ügyész fellebbezése folytán az ügy a debreceni ítéletábla elé került. A Baróthy-tanács most tárgyalta a bűnügyet és Soltész Imre dr. védőbeszéde után az elsőfokú felmentő ítéletet helybenhagyta. A felmentő ítélet ismerősé vált.

Béautót helybeli és vidéki utakra minden időben

legolcsóbban rendelhet
Szikszay

béautó fuvarozótól
Központi garázs

Piac-utca 60.

Telefon: éjjel, nappal 12-45.

Városban óránként 3 pengő.

Legmodernebb csukott kocsik.

Megbízható vezetők.



HIREK

1938 június 9. Csütörtök.
Prot.: Félix. Kat.: Prim. Fél.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

— Páger Antal Debrecenben töltötte a pünkösdt. Pünkösöd hétfőjén illusztris vendége volt a debreceni strandnak, Páger Antal, a népszerű filmszínész és felesége; Komár Júlia érkezett autóján Debrecenbe. Páger kitünően érezte magát és közel fél napot töltött el a Strandon. — Utána az Arany Bikába mentek és este távoztak Debrecenből.

— Tízéves érettségi találkozó a női felső kereskedelmi iskolában. A debreceni női felső kereskedelmi iskola 1928-ban végzett növendékei pünkösdkor tartották tízéves találkozójukat. A régi tanteremben az osztály 37 tagja közül huszonötven jött el, a többiek levélben és táviratban üdvözölték volt tanáraikat és osztálytársaikat. A volt tanítványok nevében Moskovits Katalin köszöntötte a megjelenteket, utána a tanárok nevében Nyikos Ilona tanárnő méltatta a nap jelentőségét szép beszédben. A tízéves találkozóra összegyűlt volt diáklányok délután a nagyteremben rendeztek kitünően sikerült összejövetelt. Hétfőn felkeresték a Köztemetőben két elhalt társnőjük sírját.

— Nagy sikerrel zárult a Dóczy háziaszonyképző tanfolyama. Ebben az évben indult meg a debreceni Dóczy intézetben egy továbbképző tanfolyam, melynek célja az volt, hogy a négy középiskolát végzett lányokat jó háziasszonyokká nevelje. Az új tanfolyam záróvizsgája vasárnap délután volt a Dóczy tornateremben, melyet zsűfólasig megtöltött az érdeklődők tömege. Ott voltak többek között dr. vitéz Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató, Csapó Ferenc szakelőadó és dr. Vekerdy Béláné polgári iskolai igazgatóval az élén igen sokan a tanári testületből. A záróvizsga eredménye megmutatta, hogy a tanfolyamot végző lányok kitünő képességet nyerne a főzés, szabás, varrás és egyéb házimunka terén úgy gyakorlatban, mint elméletben.

— Térzene a Déli-kertben. Ma csütörtökön este kedvező idő esetén fél 9 órai kezdettel a m. kir. „Bocskay István” 11. hajdúezred zenekara Várhalmi Oszkár vtd. karmester vezénylete alatt a Déli-kertben sétatangversenyt tart a következő műsorral: Várhalmi: „Riadó” induló. Kéler: „Csokonai” nyitány. (debreceni színház megnyitójára alkalmasul írta a szerző.) Strauss: „Déli rózsák” keringő. Lehár—Várhalmi: „Mosolyországa”. Pécsi: „Síró vígadó”. Fucsik: „Gladiátorok bevonulása” induló.

— Győrfi József szoboszlói gazdálkodó az ebesi vonatgázolás áldozata. Megírta a Debreceni Ujság—Hajdúföld, hogy a múlt nap reggel Ebes közelében a vonat halálragasztott egy ismeretlen férfit, akinek a holttestét öt darabban szedték össze a gázolás utáni órákban. Megindult a nyomozás az áldozat személyének kiderítésére s tegnap sikerült is megállapítani, hogy a halott Győrfi József hajdúszoboszlói gazdálkodó. A vizsgálat még folyik abban az irányban, hogy öngyilkosság történt-e vagy szerencsétlenség.

Kapával ütött agyon egy mikepércsi napszámot két legény

Még 1934 május hó 27-én történt, hogy egy községi bálon Tóth Ferenc mikepércsi napszámot két legény megfofotta Dézsi Lukács nevű társát. A csendőrök akkor hazatanácsolták Dézsi. — Mikor Tóth is hazafelé ment, több társával együtt bezörgött a Dézsi-portára és szidalmazni kezdte a legényt. Az kijött a zajra, mire nekiestek. Dézsi menekült, Tóth Ferenc és Turzó Lajos pedig kapával felfegyverezve, utána iramodott. Egy kerítésnél utól is érték és itt valamelyikük úgy fejbeverte a kapával a szerencsétlen legényt,

hogy az másnap belehalt sérüléseibe. A törvényszék először Turzót felmentette, csak Tóth Lajost ítélte el halált okozó súlyos testi sértés miatt 6 hónapi börtönre. Az ítélet a Kurián lett jogerős. Tóth azonban újrafelvételt nyert. Ennek során a debreceni törvényszék megállapította, hogy Turzó is résztvevő a verkedésben és mint bűnrészes, 4 hónapi fogházra ítélte. A debreceni tábla Baróthy-tanácsa szerdán tárgyalta az ügyet és a Turzó Lajos büntetését 3 hónapi fogházra szállította le. Az ítélet nem jogerős.

CSALÁDI ÉRTESETŐ

Esküvő: Dr. Endródi (Cnina) Albert orvos pünkösöd másodnapján tartotta esküvőjét Soós Ilona úrléánnyal, sóvári Soós Ferenc állam-pénztári főtanácsos és neje, técsői Tóth Erzsébet leányával.

Tarlós ondolást

4-5 P-ért készit
BATA fodrász
Simonffy-utca 1. szám.

— Pénteken presbiteri gyűlés. A debreceni református egyház presbiteriuma június 10.-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatán szerepel az esperes megkeresése az Árpád-téri lekipásztori állásra jelölt pályázók meghallgatása ügyében.

— A Debreceni Jótékony Nőegylet szokásos fagyaltidőutóját június 11.-én, szombaton d. u. hat órai kezdettel tartja Magoss György-tér 10. sz. Árvaházában házi asszony rendszer szerint. A Nőegylet azokat a barátait, kik házi asszonyi meghívásban nem részesültek, asztalához meghívja.

— Értesitem a n. é. közönséget, hogy műhelyemet és lakásomat Csapó-u. 95. szám alól Szappanos-utca 6. szám alá helyeztem át. Gaál András lakatos mester.

— Árverés. 1776/1938 Vh. sz. Elárverezek Debrecenben Elep 85. — folytatva Hortobágy a Szalkamalom legelőn, majd az Angyalházi út menti legelőn 1938. évi június hó 24. napján délután 3 órakor 3184 P. becsértékű ingóságokat u. m. lovak, buza és egyéb ingókat. Debrecen. 1938. május hó 20. Ertey László kir. bir. végrehajtó sk.

— „Propaganda Rejtély Verseny” pályázat megfajtési határideje arra való tekintettel, hogy a pünkösdi ünnepek alatt a borítékok megszerzésének helyei, Csáthy papírkereskedés (Plac-utca.8.) Huray írógépzem (Parkamara palota), zárva voltak, továbbá a megfajtések beadásának helye a „Takarékosság” R. T. irodája, Deák Ferenc-utca 6. sz. is ez idő alatt zárva volt, közki-vánatra meghosszabbítottuk e hét végéig 1938. június hó 11.-ikén déli 12 óráig. E pályázat díjai megtekinthetők a Feldheim Dezső Plac-utca 41. sz. alatti postáruzet kirokatában. A nyertesek nevei a „Debreceni Ujság” és a „Debreceni Független Ujság” június 12.-én vasárnap megjelenő számaiban lesznek közzéteve. Pályázati nyomtatványokat díjtalanul közvevő a „Takarékosság” irodája, Deák Ferenc-utca 6. (Bárki részére, aki a megfajtásban részt kíván venni.)

— Elrontott gyomornál és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás esetében már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz is igen gyorsan, biztosan és kellemesen tisztítja ki az emésztés útjait. Kérdezze meg orvosát.

— A Dóczy elemi iskolában a heírás június 9-től 14-ig lesz a régi Dóczyban. (Fülszint.)

— Egy órát és 60 fillért lopott a részegember. Kádár Gyula debreceni cipész lopással volt vádolva a debreceni járásbírósnál, mert Pintér Dezsőnél ellopott egy órát és 60 fillért. A cipész azzal védekezett, hogy a tett ekövetésekor részeg volt és a lopott tárgyakat másnap visszaadta. Pintérné nem kívánta a tolvaj megbüntetését, de az ügyész fenntartotta a vádat és ezért Kádár Gyulát 16 pengő pénzbüntetésre ítélte Szardahelyi Ernő járásbíró.

(x) Gyomorsavtúlnengés, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT” használjon. hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszerár, Debrecen. Szent Anna-utca 64.

(:) Az evang. elemi iskola ma délután 5 órakor tartja háláadó istentiszteletét és évszázó ünnepélyét. — Pénteken délelőtt és délután folytak le a vizsgák (I—II.; III—IV.) a templomban. Igazgató.

— A zsidó ügyvédek nagy részétől rövidesen megvonják Ausztriában azt a jogot, hogy ügyfeleket képviseljenek bíróságok előtt. A gyakorlatlól felfüggesztett ügyvédeknek — mint illetékes helyen kijelentették — mindenesetre megengedik, hogy a felfüggesztés után még három hétig irodát vezethessenek s ez alatt az idő alatt átadják ügyeiket árja ügyvédeknek. Ennek a háromheti kíméleti időnek az a célja, hogy az ügyfelek ne szenvedjenek hátrányt eddigi ügyvédjük felfüggesztése miatt.

— Iskola épül a nádudvari határban. Sikerrel járt Nádudvaron a tanyai iskola építésére irányuló mozgalom. A község kérésére a kultusz-minisztérium 9.000 P állami segélyt utalt ki iskolaépítés céljára. Az iskola a Nádasszeg határterében épül fel 1 tanteremmel s tanítói lakással. Az előmunkálatokhoz hozzáfoglalt s október hó elsején át is adják az épületet rendeltetésének. A község kérésére a kir. tanfelügye-lőség a község határának ama részeire, ahová elemi iskolát építeni nem tudnak, 2 vándortanító működését helyezte kilátásba. Az egyik vándortanító a Sándorokon, az ifj. Demjén Lajos tanyája körüli központtal, a másik Mihályhalom körüli központtal fog működni. A tanyai iskola építésével és a két vándortanító működésével a sok mulasztási kihágásra okot adó panaszok végérvényesen elintézését nyernek s a tanyai lakosság régi kérése és panasa nyer kielégítést.

A közönséget érdeklí,

— hogy Johan Béla államtitkár nagy elismeréssel nyilatkozott a Debrecenben működő védőnőképző intézetek működéséről annak kapcsán, hogy most nyitották meg Budapesten a tudó-beteg gondozó intézeti orvosok számára rendezett továbbképző tanfolyamot. Az államtitkár utalt arra, hogy bármely közegészség-ügyi munka sikerének előfeltétele a megfelelően kiképzett személyzet előállítása. Hangsúlyozta, hogy az országban járásonként legalább egy jól felszerelt tudó-beteg gondozó diszpanzerre van szükség. A debrecenivel együtt Budapesten és Szegeden működő védőnőképző intézetek 2 év múlva már elég nagyszámú védőnőt bocsájtanak ki az országba. Gondoskodni kell tehát arról, hogy a gyógykezelésre szoruló betegek részére kellő számú ágy álljon rendelkezésre. Mindezeket a tö-rekvéseket a törvényhatóságokkal a Társadalombiztosító Intézettel s a védelem céljaira alakult egyesületekkel mukaközösségben kell megvalósítani. Debrecen a tudó-beteg gondozás intézményes át-szervezésével is az elsők között áll az országban, amelyről Petrányi Győző országos szakfelügyelő is elismeréssel nyilatkozott a tudó-beteg gondozó intézeti továbbképző tanfolyam megnyitásán és egyben ismertette a tuberkulózis elleni harc mai állását, szervezetét és jövő programját. — Debrecen a bábaképzés megoldással való-ban leghelyesebb alapokra helyezi a város tudó-beteg gondozásának az ügyét s csak megnyugvással szolgálhat, hogy a most megnyitott orvostovábbképző tanfolyam hallgatóiból megfelelő választék áll majd rendelkezésre a szakszerű vezetés biztosítására.

— Töltsön egy kellemes estét a Bagolyvár pompás kerthelyiségében Hid-u. 14. Telefon: 19-81.

(x) Gőnczi cserépkályhái jók, szépek, kifogástalan hőfokúak. Tökéletes munka, olcsó árak. Javítások, átrakások szakszerűen. Monti ezredes-utca 3. (Bejárat a Burgundia-utca felől.) Telefon: 25-68.

— Vattay Margit tánciskolájában június 18.-án diák táncanfolyam kezdődik, Kossuth-u. 11.

Kedvezmény olvasóinknak!

Kiadóhivatalunk meg-
állapodott Budapesten
a polgári vezetésű

RIO

szállodával

VII., Kürt-utca 6.

Pátria-kávéház mögött

hogy **20%** engedményt
nyujt előfizetőinknek és
olvasóinknak.

Jelentkezésnél a lap bemuta-
tása szükséges.



Molnár Györgyné született Szabó Julianna életének 50. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető II. a. terméből a református egyház szertartása szerinti ima után. Lakás Bellegelő 255. szám. A temetést Csurka „Kegyület” temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. sz.

Hajdu János cipész segéd életének 22. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután félnégy órakor lesz a Köztemetőből a római katolikus egyház szertartása szerint. A temetést Csurka „Kegyület” temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. szám.

Csurka „Kegyület” temetkezési vállalat, Dégenfeld-tér 2. szám. — Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István Tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kifizetve is kaphatók díjmentesen Pusztai temetkezési intézetben.

Új temetkezési intézet. Cégtulajdonos Pusztai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Írógép kellékek
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

— A létért való küzdelemben gyakran hathatós segítségére van a dolgozó egyéneknek egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűvíz reggel éhgyomorra bevéve azért, mert ez gyorsan szabályozza a szellemi és testi munkaképességre oly igen fontos bélműködést és anyagcserét. Kérdezze meg orvosát.

— **Magyar kiállítás Londonban.** Londonból jelentik: A magyar művészet angolai megismerése és népszerűsítése céljából vitéz Marossy Ferenc követségi tanácsos londoni m. kir. ügyvivő az angol-magyar társasággal karöltve a Londonban élő magyar művészek munkáiból a magyar követségen kiállítást rendezett, amelyet délutáni fogadás keretében ma nyitott meg.

— **A Szent László Dalegyület** összes tagjait értesíti, hogy ma, csütörtökön, (9.-én) este háromnegyed 8 órakor választmányi gyűlést tart. A Dalegyület közgyűlése pedig Urnapján, a körmenet befejezése után a Katolikus Otthon udvarán lesz a közgyűlés rendes tárgysorozatával: titkár, szertáros és pénztáros jelentései és részleges tisztújítás. Esetleges indítványok a közgyűlés előtt 2 nappal a Dalegyület elnökéhez nyújtandók be. Elnökség.

Molyirtószerek

Globol, naphtalin stb.
legolcsóbb árusítása:

a Központi Drogériában
Városház-épület.

— **Hamvas Magda iparművésznőt holtan találták lakásán.** Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt Kmetty utcai lakásán holtan találták Hamvas Magda 46 éves ismert iparművésznőt. A déli órákban az iparművésznő nővére fedezte fel a halálesetet. A kihívott mentők megállapították, hogy a halál már kedden este beállt. Értetlenül állnak az iparművésznő hirtelen halála előtt az ismerősök és a rokonság, mert semmiféle jel mutatott arra, hogy öngyilkossági gondolatokkal foglalkozott volna.



Házasságok. Dr. Tatár Andor vezető jegyző Mátészalka — Tóth Zsófia Nagyecsed. Róth Adolf vilanyszerelő-s. Nyugati-u. 40. sz. — Weiszhausz Rozália Mester-u. 3. sz. Menyhárt József fodrász-s. Nyil-u. 134. — Magyar Gizella Varga-u. 23. Molnár István fm. — Kálló Mária Wesselényi-u. 83. Marozsán Gábor éttermi-s. — Mezei Julianna Hadházi-u. 5.

Szőnyegeket

függönyöket, ágyterítőket stb

legolcsóbban vásárolhat
Horn Rezsőnél
Debrecen, Kossuth-u. 19

Születések. Erdődi Sándor máv. főmozdonyvezető Déli-sor 29. leány Emma. Spitz Mór keresk. utazó Hatvan-u. 63. leány Erika. Moskovitz Zoltán szövőmunkás Erzsébet-utca 27. leány Mária. Matyi Imre fm. Hajdúböszörmény, fiú Imre. Varga Ferenc géplakatos-s. Apafája-u. 15. fiú László. Harsányi Mihály malomtulajdonos Lugosi-u. 25. leány Éva. Szentesi József kőműves Kincseshegy-u. 31. leány Ibolya. — Kálló István zenész Rákóczi-u. 5. leány Ilona. Picil János piaci árus Csokonai-utca 50. szám, fiú János. Grünblatt Gyula férfiszabó Széchenyi-u. 44., fiú Róbert; Váradi Sándor npsz. Jánosi-u. 54., leány Ilona; Ökrös János fm. Vulkántelep 8., fiú József; Göri Pál máv. intéző Forgács-u. 6., fiú István; Tőkés Ferenc npsz. Vértesi-u. 2., fiú Zoltán.

tán; Hadházi Antal gazdálkodó Hajdúhadház, leány Mária; Róza Imre erdőkerülő Monostorpályi, fiú József; Gyuró Mihály npsz. Hajdúdorog, leány Margit; Kovács István asztalosmester Diófa-u. 27., fiú István; Nagy József hentesmester Malom-u. 6. leány Erzsébet.

Halálozások. Özv. Péter Mihályné r. kath. 80 éves Mester-u. 41. szám. Galgóczi Gyula ref. 8 napos Bercsényi-u. 30. Nasch Sándor motorszerelő-s. izr. 21 éves, Salétrom-u. 26. Kemecsei Gábor ref. 2 hónapos, Vértés. Szilágyi Sándor ref. 4 éves, Hosszúpályi. Harangi Lajosné ref. 26 éves, Józsa. Kovács József városi tisztv. ref. 40 éves, Busi-utca 9. sz. Krajkó János sofför ág. h. ev. 26 éves, Kisvárdá. Özv. Fried Hermané izr. 89 éves, Arany János-u. 26. Szabó Jánosné ref. 25 éves, Tiszafüred.

MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

Tekintse meg dúsan felszerelt raktárait
vételkényszer nélkül.

BUDAPESTI BUTORCSARNOK
Hunyadi-utca 2.

Royal-épület. Telefon: 12-35.

— **Ernszt Sándor volt néppolitikai miniszter Debrecenben.** Szerdán délelőtt Ernszt Sándor apostoli protonotárius, volt néppolitikai miniszter Debrecenbe érkezett dr. Czapik Gyula prelátnak kíséretében. Az állomáson Lindenberger János apostoli kormányzó fogadta az illusztris vendégeket.

— **Oláh tanítókat helyeztek a szintisza magyar vidékekre.** Székelyudvarhelyről jelentik: A hivatalos lapban közzétett rendelet értelmében Háromszék megyében 36 állami elemi iskolai tanítót áthelyeztek. Az áthelyezettek helyébe ugyan olyan román tanítót ültettek, akik az okiráltságból kerültek ebbe a tulnyomóan magyar lakosságú megyébe s egyetlen szót sem tudnak magyarul.

LÁNY ÁLL A MAGASBAN

REGÉNY
HEGYALJAI KISS GÉZA

(38)

— Engedje meg Miklós, hogy a levelét közvetítem.

— Köszönöm szépen — ugrott Miklós — kezét csókolom!

Hivatalos levél volt. Miklós a késével hirtelen felmeetszette a borítékot.

És Lia elé tárta ki a zizegő, finom nagy ívet.

Mátraszéky Miklós kinevezése volt a budapesti X. kerületi főgimnázium magyar-történet-szakos tanári katedrájára.

— Miklós, gratulálok! — tört fel Liából az öröm és két karjával átölelte megcsókolta a piruló magas fiút.

— Jé, hogy fog örülni Tivikém, hogy az ő drága Miklósa itt marad a fővárosban — örvendezett Bükkné. És mit tehetett róla? elragadt örömeiben ő is arcon csókolta a tanár urat.

Miklós karonfogta a két anyagi lelkű nővért és mentek megvinni az örömhirt a többieknek.

Bolgár Olivérné, Késmárky Olga és Edit voltak az újabb üdvözlők:

— Hígyje el Miklós, ez is olyan szenzációs öröm, ami felér a regénye remélt nagy sikerével! — kedveskedett Bolgárné.

— Hogyne, kérem szépen! Hiszen ezen a kinevezésen vesz derűsebb fordulatot a szívem regénye is! — lelkesedett Miklós, Liára nézve.

— Nemrégén mint késmárkyi tipegott a zon-

gorán fekete lába mögött, akihez le kellett hajolni, hogy a fejét meg ne üsse. Nemsokára pedig úgy áll felettünk, mint akire nemzedékek emelik fel várakozó tekintetüket. Szívüdvözlőm! — szorította meg a kezét Késmárky Olga.

— Én is a legszebbet kívánom — maradt utoljára Edit és piros felhő futotta el a két orcáját.

Miklós aztán engedelmet kért, hogy egy táviratot adhasson fel a szüleinek Öszöllősrre. Csak néhány szó és mégis mennyi nyereséget hirdet:

Kezöket csókolja fiúi szeretettel a budapesti Szen László főgimnázium magyar-történet tanára.

Ebédnél folytatódott az ünneplő hangulat. Miklós jókedvűen ujságolta:

— Egy kedves tanár-barátommal sétáltam az előbb, Budai Gergellyel, aki nagy humorista. Azt mondja: Barátom! nem csodálnám, ha a külföld azt hinné, hogy a magyar tengerész nép. Ugyanis: nincs még egy nemzet, amelynek a nyelve jobban tele volna tengerészeti képekkel, mint a magyar. S néhány pompás példán mutatta be igazságát az elmes nyelvbűvár. Hát én is azt mondom, kissé elavult tengerészeti műszóval, hogy a diplomám és a kinevezésem az a kétszárnyú vitorla, amelyen szeretnék bevezetni a boldogság kikötőjébe. És minthogy mindezt Liának köszönhetem, nagyon boldog volnék, ha mindnyájok szíves beleegyezésével bírhatnám a kezét! Megkaphatom?

Székek zörgése, poharak felemelése, éljenzés követte Miklós hatásos szónoki rögtönzését.

— Készséggel beleegyeznék! — válaszolt a házigazda. — Sőt, ha úgy véled, hogy van még valaki a családban, aki ellenzéknek számít, ezzel a lelkes elővéddel azt is megadásra kényszerítjük. Szervusz édes Miklósom!

— Hát Muzsalyi Dénes ömértóságával még nem beszéltem a dolog érdemi részéről s nagyon hálás lennék, ha ez a szerényen elővédnek nevezett derékhad volna szíves az útatmat ömértóságához is biztossá tenni.

— Légy nyugodt Miklós, ő már mint helyettes édesatyja adja rátok áldását — ölelte meg Bolgár Olivér.

— Nagyon-nagyon köszönöm — szólott Miklós megindultan. — Akkor talán méltóztatnának a részletek felől is határozni. Szeptember utolsó szombatján lesz a doktorrá avatásom. Tizennégyünket fogják avatni. Arra az ünnepi aktusra mindnyájukat szeretettel meghívjak.

— Köszönjük. Helyes! Akkor azon az estén legyen szerencsém a villámban. Ugye kedves? — fordult feleségéhez Bolgár. — Itt megtarthatjuk mindjárt az eljegyzést is az egész rokonság bevonásával. Miklós bizonyára felhozod, ugyebár az avatásra a kedves szüleidet? és ha lehet, a húgocskáidat. Boldogok leszünk, ha őket is nálunk üdvözölhetjük!

Miklós Liára nézett. Ez eddig pontosan egybevágott az ő elgondolásukkal is.

— Végtelenül kedvesek vagytok — hajolt meg Miklós. — Én azonban azt kérném, hogy nemsokára legyen meg az esküvő is. És addig is, míg annak az ideje eljön, Lia ne menjen vissza tanítani Öszöllősrre. Én ugyanis szeptember elején elfoglalom az állásomat. Teljes ambícióval szeretném ellátni tanári hivatásomat. Amellett esténként 5-től 8-ig bent kell lennem minden hétköznap a szerkesztőségben is. Jobban menne a munka, ha legalább azt tudhatnám, hogy egy városban vagyok Liával. Olyan sokáig voltam eddig távol tőle! Neki talán lesz helye az esküvőnkig hol egyik, hol másik rokonnál. Én addig maradok a legénylakáson. Közben keresünk megfelelő fészket, lehetőleg Budán és jöhet a mesésk boldog világa.

(Folytatjuk.)

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése: Hazánkban túlnyomóan derűtől idő uralkodott. A hőmérséklet általában 25-27 fokig, Budapest 28 fokig emelkedett és este 7 órakor is országsszerte 22-24 fokot észleltek.

PROGNÓZIS: Gyenge légáramlás, jobbra derült idő, a délutáni órákban egy-két helyen zivatar lehetséges. A meleg tovább tart.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Kossuth”, Lux Arnold, Plac-u. 26. Városi bérpalota. — „Isteni gondviselés”, Székely Adorján, Petőfi-tér és Teleki-sarok. — „Csokonai”, dr. Batáry István, Mester-u. 43. — „Árpád fejedelm”, Mikos Béla Csapóker, Jánosi-u. 44.

A Légóltalmi Liga hírei

Meg kell ismerni a védekezés módját

Tervszerűen készítjük elő a magyar közönséget a légítámadásokra. Nem feszítünk biztató képet arról az eshetőségről, hiszen a mai példák és bizonyosságok szerint, akár Spanyolországot nézzük, akár Kína és Japán küzdelmét, látjuk, hogy a légiháború minden eddigi harcnál és háborúnál borzalmasabb.

Többször hívtuk fel a figyelmet arra, hogy ma már Magyarországon Légóltalmi Liga működik, mely a polgári lakosságot megtanítja a védekezésre. Tehát a légítámadással szemben is van védekezés. Lássuk miben áll az:

A városi ember részére a légítámadások elleni védekezésnek a leghatásosabb módja az, hogy a légítámadás veszélye esetén a várost elhagyja.

A légiveszély közlése után mindazok, kiket semminemű kötelezettség nem köt a városban való maradásra, s légóltalmi szolgálatra nem kötelezett, öregek, nők, gyermekek, rokkantak, állataikkal, idővesztés nélkül, rendben, nyugodtan, önfelgyelmezten, a helyzet komolyságához mért öntudattal, de semmiestre sem kiabálva, futva, avagy vágató fogatokkal menjenek a város körül fekvő tanyákba, erdőkbe és ott várják meg a veszély elmúlását.

A légóltalmi szolgálatra kötelezettek helyben maradnak, mert rájuk feladat vár. Hivatalok, irodák, gyárak, munkahelyek munkásai szintén helyben maradnak, mert légiveszély idején is folyik tovább a munka, hiszen ezekben az időkben még nagyobb szükség lehet az utánpótlásra, mint máskor. Másrészt a lakásokat sem lehet gazdátlanul hagyni, mert ez kedvező alkalom volna a tolvajoknak.

A városban maradtak a légítámadás alatt a pincékből gondosan átalakított óvóhelyekben találhatnak menedéket. Ezért minden pincével rendelkező háztulajdonos, saját jól felfogott érdekében mielőbb törekedjen tehát pincéjét szakértő közbejöttével óvóhelyé átalakítani. — Erre a Légóltalmi Liga tanácsot és útmutatást ad az érdeklődőknek.

A Légóltalmi Liga debreceni csoportja immár e téren meg is kezdte a működését. Jelenleg egy tizenkét napos tanfolyam működik teljesen díjtalanul, melyben komoly esetben a kiszemelt házcsoport parancsnokok nyernek kiképzést és irányítást.

Cikksorozatunkat a jövőben folytatjuk. Az olvasó jól teszi, ha ezen cikkeket elteszi.

Végül még csak egyet: Te, Te és Te! Mert nem vagy még tagja a Légóltalmi Ligának?

Megjelent az „Uj Vetés” pünkösdi száma

Gazdag tartalommal jelent meg az Uj Vetés pünkösdi száma, melyből kiemeljük a következő cikkeket. A vezércikket Natko Gyula jogszigorló írta, melyben Szabó Dezső írói érdemeit fejtegeti. Dr. Szádeczky-Kardoss Tibor egyet. ny. r. tanár a Verbőczy BE. patronusa „A jogászfjúság elhelyezkedésének kérdése” című cikkében az ifjúság gazdasági pályákon való elhelyezkedésére hívja fel a figyelmet. Érdekes témát tárgyal „A lengyel—cseh—viszály alapjai” című tanulmány. Molnár József „A zsidókérdés a múlt században” címen Eötvös és Kuthy felfogását ismertetik a korabeli zsidóságról. Dr. Gerlóczy Jenő „A művészet küldetése” címen közöl tartalmas fejtegetést a művészet hivatásáról. Erkávási Kálmán „A magyar parasztság történelmi sorsa” címen tárgyalja a parasztság kialakulásának történetét az 1800. évek elejéig. Érdekes statisztikát találunk a zsidó írókról feltevése eredeti nevéikkel. A „Harc” rovatban a D. H. V. alkalmazottainak szabadnapjairól és családi pótlékáról, valamint a Turul Nagygyűlésről, az Uj Vetés kritikájáról és a helybeli Márciusi Front lapjáról találunk érdekes megjegyzést. A lapot könyv. és lapszemle, gazdag híryananyag egészíti ki. A Csaba BE. Dominus törzséről és az Egyesületek munkájáról. A lap kapható minden jobb trafikban és könyvkereskedésben. Ára 20 fillér.

A nagyerdei fürdőben levő napozó-padok elleni panaszok

Az utóbbi időben, úgy szóval, mint a szerkesztőséghez írt levelekben és a fürdő panaszkönyvében írtan sok panasz merült fel a nagyerdei fürdő rendezési tárgyain végzett festések ellen.

Ezek a panaszok első tekintetre alaposnak látszanak, ezért a fürdőgondnokot kérdeztük meg, mi volt az oka annak, hogy a fürdő nyugpádait pirosra és zöldre festették?

A fürdőgondnok a következő választ adta:

A fürdő nyugpádait a fürdővendégek a napozásnál használják. A napozók, hogy a napégetést csökkentsék, illetve megakadályozzák, testüket különféle olajjal, krémekkel, szappannal, illetve zsíros testtejjel a padok zsírosak, piszkosak, feketék lettek.

A napi lemosások és szurokások sem tüntették el a padra rákerült olajat és zsíros anyagot, mert a pad faanyagába beivódott.

Az évek során a faanyagba került olaj stb. anyag megavasodott s kellemetlen szagot kapott.

A padokat az avas olajtól stb. legyulladás után sem lehetett volna megtisztítani, mert akkor a pad deszkáit kellett volna vékonyra gyalulni.

Ezért a hőbetegségek terjesztésére igen alkalmas olajos részecskéket színes carbolineummal próbáltuk hatástalanítani.

A carbolium, mint fertőtlenítőszer közismert, ez semmiféle káros anyagot nem tartalmaz, ezért használtuk a padok mázolására, illetve fertőtlenítésére. A carbolineumban levő zöld és piros színű porfesték, mely vízben oldódik, tisztá vízzel a testről és a fürdőruháról le-, illetve kimosható, tehát a ruhákat nem teszi tönkre, de vegytisztító munkáját sem igényli.

Mindent megteszünk, hogy a farostjaiba be nem szívódott festékanyagot mielőbb eltávolítsuk.

Ez a festékanyag azért nem szívódott még fel a deszka faanyagába, mert a napozók testéről a faanyagba került olaj nem enged.

Azt hiszem, hogy a most előadott felvilágosítás után a fürdőközönség megértéssel veszi tudomásul, hogy a pad mázolása nem a közönség bosszantására, hanem tudatosan hőbetegség szerzés lehetőségének jóakarató csökkentése, illetve megakadályozása volt a célja.

MOZI

Szerelm szélhámosa

A Hungária mozgó új műsora

A „Szerelm szélhámosa” nem nagy igényű film, de igen érdekes, fordulatos és ötletes. Egy drága nyakék körül bonyolódik a mese, melyből természetesen nem hiányzik a szerelem és a humor sem. — Egy nagystílű szélhámos a hasonmása segítségével követi el tetteit. Közben csaknem elcsavarja egy fiatal táncosnőnek a fejét. Szerencsére a táncosnő udvarlója és annak barátja résen állanak s az utolsó pillanatban rendőrkékre adják a szélhámosokat. Mindezt a rendező ötletesen, színesen és gazdag fantáziával találja fel. Van a darabban revü izgalom és sok jó szereplő. Hansi Knoteck nagyon bájos, kedves színész. Rövidesen sztár lesz belőle. A többiek közül különösen Hans Olden, Viktor Staal és Hilde Körber alakítása érdemel teljes elismerést. Mindenesetre, aki másfél órát kellemesen akar eltölteni, az nézze meg a „Szerelm szélhámosát” a Hungáriában.

A kísérő műsor a szokottnál is érdekesebb. A Paramount világhíradó többek között a budapesti Eucharisztikus Kongresszusról mutat be képet. Ez is érdekes. De még érdekesebb az UFA két nagyszerű kulturfilmje. A vizalattí úszás bemutatása minden tekintetben bravuros, szép film. A doni kozák kórus története a legzebb rövidfilmek egyike. A film villanásszerűen mutatja meg a világháború és az összeomlás egyes fázisait, közben pedig a „fehér” kozákok kórusából egymásután zúgnak, zengenek fel az áhitatos korolok, a robbanó harci énekek. A Hungaria új filmje tudomásunk szerint csak két napig lesz műsoron, ezért jó lesz mielőbb jegyet váltani.

Szent Teréz élete

AZ EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUS

(Ünnepi műsor a Vígsház moziban)

A közvetlen pütköst utáni ünnepi hangulat megerősítése a Vígsház mozi legújabb műsora. Verdier francia bíboros közbenjárására elkészült a film lisieuxi kis szent Teréz csodálatos életéről és megdicsőítéséről. Lélekemelő a kis szent élete és épígy lélekemelő maga a film is, amely a mindenki által tisztelt kis szent életének érdekes mozzanatait mutatja be. Úgyes megoldás, hogy bár a film francia gyárban készült, mégis magyar beszédet hallunk. — Utána az eucharisztikus kongresszus káprázatos szép és pompás jelenetét látjuk. Most már a teljes kongresszusi felvételt mutatják be, amelynek egyes képeit rendkívül ügyesen és ötletesen állították össze. Szinte naplószerűen peregnék le előttünk az események. Pacelli bíboros, pápai legátus érkezése, a félmillió hívőssereg felvonulása, a káprázatos fényben uszó éjszakai Budapest, tűzijáték a Gellérthegyen, kivilágított hajók, lángoló kereszték a Dunán. A Magyar Film Iroda szenzációja ez a képsorozat, amely nemcsak nálunk, Magyarországon, hanem az egész világon is diadalútát fog megtenni. — Legelőbb szép kultúrfilmét láttunk a Balatonról, majd Debrecen és a Hortobágy szépségeit mutatták be remek felvételekkel.

Mozsi műsor

Hungária: Szerelm szélhámosa. Vígsház: Az Eucharisztikus Kongresszus.



KIJELÖLTÉK

A VASÁRNAPI AMATŐRMÉRKÖZÉSEK JÁTEKVEZETŐIT

A vasárnapi amatőrmérkőzésekre a Keleti Játékvezetők Testületének bírókudóje a következő játékezetőket küldötte ki: Debrecenben: DVSC—MVTE: dr. Csaba, Villanygyár—NyKISE: dr. Lengyel József. Mátészalkán: MTK—Textilgyár: Farkas. Püspökkladányban: PMÁV—DEAC: Schwéd. Nyiregyházán: NyTVE—Báthory SE: Piller. Berettyóújfaluban: BUSE—NyVSC: Csicsák dr. — A másodosztályú mérkőzéseket a következő játékezetők vezetik: NSE—NyTVE II.: Kovács László, Kisvárdán: KKLE—Plac: Takács.

MEGSZÜNTETIK

A PHÓBUSZ FUTBALLCSAPATAT

Az utóbbi időben a fővárosi szak. és napilapok sportrovatában olyan hírek terjedtek el, hogy a rövid, de eredményekben gazdag multtra visszatérő Phóbusz futballcsapata megszünteti működését. Sportkörökben nagy megdöbbenést keltett ez a hír, mert az üzemi csapat a Nemzeti Ligában igen sok hívet szerzett a futballsportnak.

A futballcsapat megszüntetésével kapcsolatban több vezető egyéniséget megkérdezték, akik nyilatkozataikban határozott választ nem adtak, mégis egyes intézkedésekből arra lehet következtetni, hogy a szomorú hír nem éppen alapteljes. Természetesen a Phóbusz megszűnése esetén egy csapat még bejut a Nemzeti Ligába és ez a csapat valószínűleg a 12. helyen végző Törökvs lesz.

A CSEPEL WMFC FUZIONÁL A BUDAFOKKAL

A második ligában özdöklő háre folyik az elsőégerit a SvMÁV és Csepel között. Az előjelek és a jelenlegi helyzet a Szolnoki MÁV bajnoksága mellett tanuskodik. Hír szerint már Csepelen is helynyugodtak a változhatatlanba, de abba nem, hogy ne jussanak be a Nemzeti Ligába. Tárgyalásokat kezdtek ugyanis a Budafokkal, hogy ha Csepel nem nyeri meg a bajnokságot, akkor a két egyesület fuzionál.

KÉT VB. MÉRKŐZÉST JÁTSZANAK MA FRANCIAORSZÁGBAN

Mint ismeretes, szombaton Párisban Németország csapata 1:1 arányú döntetlent ért el Sváje ellen és a mérkőzést hosszabbítás után sem tudták eldönteni. A mérkőzést ma ismétlik meg és ha az eredmény döntetlen lenne, akkor sorsolással döntenek el, hogy ki jut tovább.

Ugyancsak ma játszzák le az Oláhország—Kuba mérkőzést, amely vasárnap 3:3 arányban döntetlenül végződött.

AZ AMATŐRBAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

1. DVSC	24	18	5	1	88	22	41
2. PMÁV	23	17	4	3	93	30	38
3. NyKISE	24	16	5	3	68	22	37
4. MTK	24	15	6	3	51	22	36
5. DVSE	24	13	4	7	51	35	30
6. NyTVE	23	10	4	8	54	43	24
7. NyVSC	23	9	4	10	53	52	22
8. KMOVE	24	7	6	11	49	54	20
9. DEAC	24	7	4	13	31	66	18
10. Báthory SE	24	8	1	15	27	86	17
11. MVTE	24	6	4	14	36	59	16
12. BUSE	24	4	4	16	24	87	12
13. Textilgyár	24	4	3	17	26	65	11
14. DKASE	13	—	—	13	3	13	0

SPORTHIRMONDÓ

Hír szerint a szövetségi kapitány nem akar változtatni a magyar csapaton. Ha Toldi sérülése vasárnapig nem jönne rendbe, akkor Vincze jobb. Zsengeller halószekélyt játszik, de lehet, hogy Szalay is bekerül a csapatba.

Ma van a teniszverseny nevezési határideje és a sorsolás. A Tiszántúli Teniszkerület bajnoki teniszversenye — mint jeleztük — pénteken kezdődik. Ma este 6 órakor van a nevezési határidő, a sorsolás pedig csütörtök este a kerület hivatalos helyiségében: Ferenc József-út 41. I. emelet 8. alatt és nem a DEAC klubházában, mint korábban tervezve volt. A versenyen sok induló lesz, a vidék és Debrecen legjobbjai. Különösen nagy az érdeklődés a kizárásos számok iránt, ahol azok is indulhatnak, akik még nem versenyeztek sokat, mert a kizárásos férfi és női egyesben a kerület 10 legjobb férfi és högy játékosai indulhat. Nevezni Tamássy László szerkesztő, kerületi elnökönél lehet: Ferenc József-út 41. I. e. 8. Telefon 27-43. Az ifjúsági bajnokságban is jó mezőny várható, itt főleg a diákteniszesezők indulnak és a jól szereplők pesti továbbképző tanfolyamra kerülnek fel. A sorsolás este fél 8 órakor kezdődik.

Az UTE nemzetközi versenyén a finn Lehtinen harmadik helyen végzett. 1. Igloi 8:42.2 mp., 2. Szabó 8:43.6 mp., 3. Lehtinen 8:44.6. 4. Virtanen 8:45.8 mp.

A főiskolai futballbajnokságot nem vasárnap, hanem Urnapján rendezik meg Pécsen.

KÖZGAZDASÁG

A BÚZA 35 FILLÉRREL JAVULT

A készáru piacon szilárd az irányzat, de a szilárdság csak egyes cikkekre terjed ki. Az üzleti forgalom jelentéktelen, úgyhogy az ármegállapítás nem is annyira a bejelentett kótesek, mint inkább a hangulat alapján történik. Búzából összesen kettő és fél vagón eladását jelentették be, 35 fillérrel a tegnapi zárlat felett. Ezt az újabb erős áremelkedést azzal okolják meg, hogy változatlanul érezhető az áruhiány, ezzel szemben a kereslet fokozatosan élénkül, mert tegnap 200 vagón lisztet adtak el Olaszországba és ezt a mennyiséget fedezni igyekeznek.

Búza: tiszavidéki, felsőtiszai, fejtérmegei, dunántúli, duna-tiszaközi 77 kg-os

24.65—25.05, 78 kg-os 24.95—25.35, 79 kg-os 25.20—25.35, 80 kg-os 25.35—25.65.
Rozs: pestvidéki 18.10—18.30, más származású 18.65—18.80.

Takarmányárpa: elsőrendű 17.00—17.30, középminőségű 16.50—16.80.

Zab: elsőrendű 17.25—17.40, középminőségű 17.00—17.25.

Tengeri: tiszántúli 17.10—17.40, egyéb áll. 17.00—17.30.

Debreceni termény- és takarmánypiaci árak: Búza 25.50, rozs 16.80—17.30, tengeri 15.80—16.10, lucerna 6.00—8.20, alomszalma 2.00, széna 5.50—6.50.

Ferenévárosi sertésvásár. A szerdai ferenévárosi sertésvásárra felhajtottak 772 darab sertést. E'özönapi maradvány 117, összesen 889 darab. Angol hússertésfelhajtás 113; A vásár irányzata változatlan. Árak: szedettsertés I. 93—94, III. 77—88.

Nádudvar község előljáráóságától. 4103—1938.

VERSENYTÁRGYALÁSI HIRDETMEY

Nádudvar község egy tantermes tanyai iskolának és 1 tanítói lakásnak építésére 1938 június hó 27-én délelőtt 10 órakor a község háza tanácstermében nyilvános versenyfárgyalást tart. Részletes versenyfárgyalási hirdetmény és egyéb ir-lapok, tervek, feltételek, ajánlati költségvetés a községi főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt (delelőtt 8—2 óráig) megtekinthetők, illetőleg darabonként 2 pengő árban beszerezhetők. Kisiparos vállalkozónak bántópenzt letenni nem kell. Ajánlatok beadásának ideje 1938. június 27. délelőtt 9 óra.

Nádudvar, 1938. évi június hó 3. napján.

Varga László sk. Biró József sk. főbíró. főjegyző.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál
Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

Ajánlat

Akácuskó
kétéves, száraz, ölenkény 24 pengőért kapható a bagaméri káptalani erdőben, Szent Anna-puszta állomás mellett. Megrendelhető Békési és Lőw cégnél. Telefon 19-45. 465

Mindenféle
építési anyag, valamint deszka, lécz, faragott fa és bauxitcement kapható a Debreceni Műkőgyár Rt. Fürdő-utca 2. sz. telepén. 1193

Gázberendezés
tárgyakat garanciával javítok. Építkezésnél vízvezetéki és csatornázási munkákra árajánlatot adok. Molnár szerelő. Csapó-u. 49. 467

Jó tanulóknak
jutalmul egy 6x9 fényképezőgép 2 drb. legjobb filmmel együtt 11 pengő Springer papír-, foto-szaküzletben a főutcán. 614—196

Mindennemű
kézihímzést olcsón vállalkozok. Megkereséseket József kir. hg. 6. és Homok ucca 113. alá kérek. 1024

Épületbontásból
cserepek, lécek, deszkák, ajtók, ablakok, gerendák, terméskövek, sírkömványok, cserépkályha, öt milliméter vastagságú drótok, falkötővasak olcsón eladó. Méliusz-tér 2. szám.

Mész,
cement, téglá, cserépkályha, folyamkavics és homok, fedéllemezek és szigetelő anyagok legolcsóbban: Székei és Csákinál, Ispotály-u. Telefon: 30—31. 1396

Üzlet-műhely raktár

Üzlethelyiség
nagyforgalmú piacról, nagy kiarakattal kiadó. Csapó-utca 41. Értekezhetni udvarban házmester-nél. 713

Lakatosműhely
teljes berendezéssel, két-szárnyú pincaajtó, ülő-fürdőkád melegítővel, vas kézikocsi, négykerékű, eladók. József kir. hereg-u. 7. 440

Paplanok

flanel takarók
lópokrócok
olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Óktatás

Zongoraórákat
adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar nótákat is tanítok cigányosan, kíséretszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, d. u. fél 2-től fél 4-ig. 134

Kereslet

Veszek
mindenféle használt bútort, irodaberendezést, varrógépet, üzlethberendezést, páncélkasszát. Hívásra jövök, András-kó, Csapó 16. 468

Sportkocsit
modernet keresek megvételre. Címeket a kiadóba kérek „Sportkocsi” jelíggel. 709

Autó-motor kerékpár

Kétüléses
DKW., Packard, 6 üléses Magosix OM., Wanderer személyautók, Méray, Blackburn és oldalkocsis DKW. motorkerékpárok eladók. Szoboszlay, Széchenyi 24.

Birtokbérlet

Haláp 183. sz.
alatt huszonöt és fél hold tanyásföld azonnal kiadó. Értekezni Debrecen, Do-bozi-út 15. szám alatt. Diószeghy István. Ny

Butor

Ebédlobútór
és önhajtós jobbkezes betegkocsi eladó. Jókai-utca 12., utolsó lakás. Ugyanott egy kályha eladó. 238

Használt
gyermekágy és felállítható gyermekszék eladó. Török Bálint-u. 18. 190

Eladó ház

ELADO
Budai Ezzelás-utca 51. számú 2 szobás, előszoba, kényelmes családi ház. 744

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyzetföld telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, spejz és padfő-járóval, alápincézve, jóvízű kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. sz. Homokkert. 243

Szép
családi ház, 2 szoba, előszoba, konyha, baromfi-ól és egyéb mellékhelyiségek, nagy kerttel, szőlővel eladó. Nógrádi Mátyás-utca 22. sz. Falóger mellett. 423

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlethelyiség lakással, mely korszerű, vagy vendéglőnek igen alkalmas, villany, vízvezeték van, kevés pénzért megvehető. Az üzlethelyiség korszerűen kiadó. 369

Eladó föld

OLCSÓ HÁZHELYEK
a Luther- és Kuruc-ut-cák sarkán részleltérítésre is eladók. Felvilá-gosítást ad: dr. eszényi FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1828

Eladó földek:
Tíz kilométernél kövesőbb mentén 32 hold tanyás jobb homokbirtok, 7000 P, átváltható teherrel holdanként 450 pengőjével. Feketén 46 hold tanyás, bérbeadva 2 m. 25 klg. búzáért, eladási ára 610 P holdanként, teher van. Feketén 22 hold, bérbeadva 3 m. búzáért, 1 m. tengeriért, holdankénti ára 1100 P, teher van. Megbízott: Samu János engedélyes, Deák Ferenc-utca 7. 700

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. mintézetének körforgóképen.
Igazgató:
Somogyi Gábor.
Művezető:
Liptay András.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szőlő 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szőlő 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szőlő 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szőlő 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtudhatók. Jelligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbíthat. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekből beküldhető.

Kisipari hirdetések

JEG-SZEKRÉNYEK
háztartáshoz, mindenféle nagyságú, kapható és megrendelhető. Használat cserélek és javítók.
SIMON ISTVÁN
asztalos, PESTI-U. 67.

MEGLEPŐ OLCSÓN
szórákozhat, szolid ki-szolgálás mellett
ERDŐSNEL,
BETHLEN-U. 29.
(Fűvészkert-u. sarok.)

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASÁROL!

Béltöltendő állás nőnek

Gyakorlott
kiszolgáló felvétetik Harmathynál, Piac-u. 7. Ny.

Béltöltendő állás férfiaknak

Erős fiút
csomagfordásra felve-szünk „Konzum”, Ipar-kamara. 711

Butorokoll szoba

Különbejárattú
butorozott szoba kiadó fiatal párnak is. Rother-merc-u. 21. 712

3 és többszobás

Piac-u. 71.
4 szobás utcai lakás kiadó augusztus elsejére. 617—600

I. emeleti
5 szobás, teljes komfortos lakás november 1-re kiadó. Kossuth-u. 8. 615—557

Ötszobás
komfortos, meleg lakás úriháza kiadó, Szent Anna-u. 7. Értekezhetni háztulajdonosnál. 714

Háromszobás
modern, utcai, újonnan átalakított lakás augusztus 1-re kiadó. (Parkett, süllyesztett villanyszerelés, rádió, viz-gáz, virágos udvar). Maróthy György-u. 21. szám, kö-zel a piachoz. Megtekinthető délelőtt 11—1 óráig. 710

MÁVAUT MENETREND

Érvényes 1938 május 15-től június 25-ig és szeptember 9-től

Debrecen—Békéscsaba

×	+		
*14.10	*17.30	i. Debrecen Arany Bika-szálloda é.	9.21
14.43	18.05	é. Hajdúszoboszló	i. 8.42
15.22	18.41	é. Püspökladány	i. 7.28
16.34	19.54	é. Szeghalom p. u.	i. 6.36
17.24	20.44	é. Mezőberény	i. 6.17
17.43	21.03	é. Békés	i. 6.00
18.00	21.20	é. Békéscsaba Csaba szálló	i.
18.05	21.25	é. Békéscsaba p. u.	i. 9.55

* = az indulási idő a püspökladányi útépités miatt cca. július 1-ig 13.50, illetve 17.10 óra és a járat Kabától Földesen át közlekedik.

JELMAGYARÁZAT:

× = csak hétköznap; + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.